

DE STER

Juli 1983 · 83ste jaargang · Nummer 7

Eerste Presidium: Spencer W. Kimball, Marion G. Romney, Gordon B. Hinckley.

Raad der Twaalf: Erza Taft Benson, Mark E. Petersen, Howard W. Hunter, Thomas S. Monson, Boyd K. Packer, Marvin J. Ashton, Bruce R. McConkie, L. Tom Perry, David B. Haight, James E. Faust, Neal A. Maxwell.

Adviseurs: M. Russell Ballard, Rex D. Pinegar, Charles Didier, George P. Lee.

Eindredacteur: M. Russell Ballard.

Hoofdredacteur: Larry A. Hiller **Adjunct-redacteur:** David Mitchell.

Stafmedewerkster: Bonnie Saunders **Vormgeving:** Roger Gylling.

Redactie De Ster: Henri J. A. Tenthof van Noorden, Kerkelijk Vertaalbureau, Parkstraat 38, NL-3581 PL Utrecht.

Nieuwsredacteur: George Ph. M. Kraanen, Spoorlaan 15, NL-3721 PA Bilthoven.

INHOUDSOPGAVE

Verbondenheid en toewijding, <i>president Marion G. Romney</i>	1
De waarde van die ene, <i>ouderling Joseph B. Wirthlin</i>	7
Wat één huisonderwijzer tot stand bracht	15
Zoals hij nu is, <i>Yvette Tracy</i>	18
Zes dagen na de doop, <i>Carolyn Thompson</i>	19
Vraag en antwoord, <i>Russell M. Nelson</i>	22
We zijn blij op zending te zijn geroepen, <i>Samuella R. Hawkins</i>	24
De lamp des Heren, <i>ouderling Boyd K. Packer</i>	26
Het begon in „Le Far West”, <i>Philippe Benarous</i>	38
Beresporen, <i>ouderling Dean L. Larsen</i>	42
Enige lezingen over de zondvloed van Indianen uit het Andesgebergte, <i>Kirk Magleby</i>	46

KINDERSTER:

Van vriend tot vriend, <i>Dwan Y. Young</i>	1
Waarom hebben we vastenzondag? <i>Sally Gunnell</i>	3
Vissen onder 't ijs, <i>Ruth Schiefen</i>	4
De liefde van de Heiland, <i>Scott Greer</i>	5

Jaarabonnement:

Fl. 21,60 storten op Citibank Amsterdam, rekeningnummer 266041434,

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

Bfr. 408 storten op Citibank Antwerpen, rekeningnummer 570-0157-600-33,

De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

USA en Canada (niet per luchtpost): \$ 10.00

© 1983 by the Corporation of the President of The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints.

All rights reserved.

Verlag Kirche Jesu Christi der Heiligen der Letzten Tage, Porthstraße 5-7,

D-6000 Frankfurt am Main 50.

VERBONDENHEID EN TOEWIJDING

President Marion G. Romney
Eerste raadgever in het Eerste Presidium

Bij het overwegen van het onderwerp verbondenheid en toewijding, moest ik denken aan de vele grote figuren in de Bijbel en het Boek van Mormon, de toegewijde heiligen in de vroege dagen van de kerk – alle heldhaftige, moedige mensen die verheven en nobele zaken waren toegedaan. Ieder van ons behoort op gelijke wijze zo toegewijd te zijn dat wij in onze individuele capaciteiten voldoen aan de normen van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen.

In de hoop dat het ons daartoe zal stimuleren, ga ik ons herinneren aan een aantal zaken die getuigen van de karaktertrekken die wij behoren te ontwikkelen.

Ik ken geen betere koers om te volgen dan die van de zoons van Mosiah. Ik geef niet voor het er even goed vanaf te hebben gebracht als zij, maar ik heb wel voldoende persoonlijke ervaring gehad om te weten dat hun formule opgaat voor allen die bereid zijn zich ernaar te voegen.

„Ja,” zei Mormon, „zij waren sterk geworden in de kennis der waarheid; want zij waren mannen van gezond verstand en zij hadden de Schriften ijverig onderzocht, opdat zij het woord Gods mochten weten.

Maar dit is niet alles, zij hadden veel gebeden en gevast; daarom hadden zij de geest der profetie en de geest der openbaring, en wanneer zij leerden, leerden zij

met kracht en gezag van God." (Alma 17:2-3.)

Dit is de grote macht die dingen in de kerk van God in beweging brengt. Zonder die macht mislukt al het andere.

De zoons van Mosiah waren verbonden tot het leren over de dingen Gods. Er is *in deze tijd* waarschijnlijk geen volk dat een grotere verbondenheid tot leren kent dan de heiligen der laatste dagen. Wij worden daarin gestaafd door het feit dat de Heer ons heeft gezegd te „studeren en (te) leren, en bekend (te) worden met alle goede boeken, en met talen, tongen en volken". (Leer en Verbonden 90:15.) „Want," zei Hij, „Het is voor een mens onmogelijk om in onwetendheid zalig te worden" (Leer en Verbonden 131:6) – dat wil zeggen, in onwetendheid van de waarheid. „Men kan niet vlugger zalig worden dan men kennis verwerft," voegde de profeet Joseph Smith daaraan toe. (*Leringen van de profeet Joseph Smith*, blz. 195.)

De Heer zei ook: „De heerlijkheid Gods is intelligentie" (Leer en Verbonden 93:36) en, zei de profeet Joseph Smith, „Welk grondbeginsel van ontwikkeling wij in dit leven ook zullen verwerven, in de opstanding zal dit met ons verrijzen. En indien een persoon in dit leven door zijn ijver en gehoorzaamheid meer kennis en ontwikkeling verwerft dan een ander, zal hij in de toekomstige wereld zo veel verder vooruit zijn." (Leer en Verbonden 130:18-19.)

De Heer zei eveneens: „En voorwaar zeg Ik u, dat het Mij wil is, dat . . . u . . . een kennis (verkrijgt) van de geschiedenis, en van landen en van koninkrijken, van wetten van God en van mensen, en dit alles voor het welzijn van Zion." (Leer en Verbonden 93:53.)

En nu enkele overwegingen over de

noodzakelijkheid om zich volledig te verbinden – om geheel toegewijd te zijn.

„O gij, die u in de dienst van God begeeft," zei de Heer, „zie toe, dat gij Hem met geheel uw hart, macht, verstand en sterkte dient, opdat gij ten laatste dage onberispelijk voor God moogt staan." (Leer en Verbonden 4:2.)

U bent waarschijnlijk wel bekend met het volgende voorbeeld uit het leven van Nephi. Toen zijn vader zijn oudere broers vroeg naar Jeruzalem te gaan om de koperen platen met het geslachtsregister van hun voorouders te halen, klaagden en morden zij. Maar Nephi zei: „Ik zal heengaan en doen, wat de Here heeft bevolen, want ik weet, dat de Here geen geboden aan de kinderen der mensen geeft, zonder tevens de weg voor hen te bereiden, zodat zij zullen kunnen volbrengen, wat Hij hun gebiedt." (1 Nephi 3:7.)

Toen zij in Jeruzalem aankwamen, kreeg Laman de taak de platen te gaan halen. Met tegenzin ging hij de stad in en kwam onverrichter zake terug. Vervolgens „gingen (zij) naar het land (hunner) erfenis en (zij) verzamelden (hun) goud, . . . zilver en . . . kostbaarheden" (1 Nephi 3:22), met de bedoeling de platen te kopen, maar Laban maakte zich meester van het goud en het zilver en zij moesten vluchten voor hun leven. Toen zij buiten de stad waren sloegen Laman en Lemuel hun broer Nephi met een stok. Zij waren vastbesloten om zonder de platen naar hun vader terug te keren. Zelfs nadat zij door een engel waren berispt, bleven zij halsstarrig (zie 1 Nephi 3:28-31), maar Nephi zei:

„Laat ons nogmaals naar Jeruzalem gaan en getrouw zijn in het onderhouden van de geboden des Heren; want ziet, Hij is machtiger dan de gehele aarde, waarom dus niet machtiger dan Laban met zijn

De Ster wordt dikker

Ingaande augustus 1983 zal De Ster naast de gebruikelijke gele pagina's met plaatselijk nieuws 64 bladzijden tellen.

In het verleden verscheen De Ster vijf keer per jaar met 48 bladzijden, vijf keer met 64 bladzijden en bovendien twee maal met volledig verslagen van de algemene conferenties.

De uitgaven van de algemene conferenties zullen de bijzondere uitgaven van De Ster blijven, maar alle andere zullen 64 bladzijden gaan beslaan. Dit betekent dat er naast de bladzijden voor plaatselijk nieuws 80 bladzijden bij komen.

Het ligt in het voornemen om deze extra bladzijden te vullen met een grote verscheidenheid aan motiverende artikelen en verhalen. De Ster van augustus bevat bij voorbeeld een artikel, getiteld „Israël in Azië” van dr. Spencer J. Palmer – het is een verhandeling over vroegere Joodse nederzettingen in landen als Japan en Korea. In datzelfde nummer van De Ster staat ook een interessant artikel van ouderling F. Enzo Busche van het Eerste Quorum der Zeventig, getiteld „En dit is het eeuwige leven”.

Kijk in De Ster van september uit naar „Onze broeder Ismaël” van James B. Mayfield – een indruk van de Islamitische wereld en onze relatie daarmee.

vijftig of zelfs met zijn tienduizenden?” (1 Nephi 4:1.)

Nephi ging Jeruzalem in en kwam er weer uit met de platen. Later, toen Nephi een schip begon te bouwen en bedroefd was wegens hun gemor, meenden de broeders dat hij ontmoedigd was. Hij reageerde, echter, met deze grootse uitspraak: „Indien God mij had geboden alle dingen te doen, zou ik ze kunnen doen.” (1 Nephi 17:50.)

Nephi volbracht zijn zending omdat hij de Heer volkomen toegewijd en toegeedaan was.

Toen Paulus het denkbeeld en de betekenis van Gods plan van zaligheid had begrepen, zodra hij beseftte dat de naam van Jezus de enige „onder de hemel gegeven (naam was), waardoor een mens zalig kan worden” (2 Nephi 25:29), verzank al zijn vroegere geleerdheid daarnaast in 't niet. Zijn bekering was zo algeheel, dat hij zich er ter plekke

volledig toe verbond de boodschap van het evangelie aan zijn medemensen door te geven.

Hetzelfde geldt voor Alma. Vanaf het moment van zijn bekering zei hij: „Ja, van die tijd af . . . heb ik zonder ophouden gearbeid, opdat ik zielen tot bekering mocht brengen; opdat ik hen ertoe mocht brengen de overheerlijke vreugde te smaken, die ik heb gesmaakt, opdat ook zij uit God mochten worden geboren en met de Heilige Geest vervuld.” (Alma 36:24.)

Wat hij allemaal tot stand bracht getuigt van de waarheid van zijn woorden. Hij trad zelfs af als hoofdrechtter, de bewindhebber van de nationale regering, „opdat hij zelf onder zijn volk . . . kon uitgaan om . . . hen op te wekken hun plichten te gedenken, en opdat hij met het woord Gods alle hoogmoed en bedrog en alle twisten, die er onder zijn volk waren, zou kunnen uitroeien, want

hij zag geen kans hen terug te brengen dan alleen door met een zuivere getuigenis tegen hen op te komen.” (Alma 4:19.)

Welnu, ik wil niet zeggen dat ieder van ons zijn dagelijkse bezigheden eraan moet geven om voortaan al zijn tijd aan de bediening te geven. Dat doen wij alleen wanneer wij ertoe geroepen worden. Wat ik wel tracht duidelijk te maken, is dat wij kennis moeten verwerven van het plan van zaligheid en moeten gaan beseffen dat het in deze wereld de enige weg is tot vrede en geluk en tot het eeuwige leven in het hiernamaals. Bovenal behoren wij ons er voor honderd procent toe te verbinden onze kennis en ons getuigenis door woord en daad over te dragen aan onze medemensen, opdat zij het evangelie zullen ontvangen en zich erin zullen verheugen.

Wij behoren, door het bestuderen van de Schriften, te weten wat de Heer bij monde van zijn profeten over het plan van zaligheid heeft geopenbaard. Als gevolg van onze regelmatige gebeden aan het begin en het eind van de dag en van een oprecht naleven van de leringen van het evangelie, behoren wij de vrede en de geest van het evangelie te genieten. Door er ernstig en gericht naar te streven, behoren wij, door de macht van de Heilige Geest, een getuigenis van de goddelijke waarheid van het evangelie te verkrijgen en te behouden. Wij behoren demate bekeerd te zijn tot het evangelie en toegewijd eraan, dat ons gehele leven erdoor beïnvloed wordt. Het goed en fout van onze beslissingen en handelingen moet steeds worden bepaald door zijn licht. Als dat inderdaad zou gebeuren, zouden we geen fouten maken bij ons oordeel en onze daden ten opzichte van de tergende vragen en problemen waarvoor wij in deze tijd gesteld worden.

Wij zouden, bij voorbeeld, een juiste kijk hebben op de kwestie van werk en ontspanning op de sabbatdag. Er zou geen behoefte zijn aan een wet die verplicht tot zondagssluiting, in een maatschappij die tot het plan van zaligheid was bekeerd. Er zou geen sabbatschender zijn om een zaak open te houden. Er zouden geen sabbatschenders zijn om boodschappen te doen. Er zou geen behoefte zijn aan abortuswetten. Er zou geen pornografie zijn, geen seksfilms of andere vormen van ontaalde ontspanning. Rasdiscriminatie zou niet voorkomen en er zouden geen maatschappelijke problemen zijn.

Waar ik voor pleit is dat wij de ontelbare beslissingen waarmee wij geconfronteerd worden, nemen en ernaar handelen in het licht van het plan van zaligheid. Er is niets onder de hemel dat voor u of voor mij belangrijker is dan dat. Het is absoluut noodzakelijk dat wij ons ertoe verbinden zo te leven, willen wij baat hebben bij dit geweldige plan, dat vanaf het begin in de hemelen was beraamd voor de verlossing van het mensdom en voor hun zaligmaking en verhoging in de tegenwoordigheid van God. Ieder van ons dient deze van ons gevergd verplichting aan te gaan en na te komen. Ongeacht de aard van onze dagelijkse bezigheden, moeten wij het plan van zaligheid begrijpen, de geest ervan bewaren en ons ernaar voegen. Daarnaast kunnen wij degenen met wie wij dienen en anderszins in contact komen, ten goede beïnvloeden en helpen de waarheid te vinden.

Voorts geloof ik dat de beste manier om op koers te komen en te blijven, is om te doen zoals Jezus deed: *zich er geheel toe verbinden* de wil van de Vader te doen. Wat Hij, onder andere, deed, was

*„Ja, van die tijd af . . . heb ik zonder ophouden gearbeid,
opdat ik zielen tot bekering mocht brengen;
. . . opdat ook zij uit God mochten worden geboren.”*

Schilderij van Arnold Friberg

zich grondig vertrouwd maken met hetgeen de Vader had bekendgemaakt als zijn wil. En, het belangrijkste van alles, Hij onderhield zich met zijn Vader door middel van gebed. Dit deed Hij niet alleen om de wil van zijn Vader te vernemen, maar ook om de kracht te verkrijgen om die wil te doen. Naar 't schijnt nam Hij geen belangrijke beslissingen en trad Hij geen enkele crisis tegemoet zonder te bidden. Uit hetgeen er geschreven staat over zijn strijd in Getsemane, leren wij dat hoewel het niet altijd gemakkelijk of prettig voor Hem was de wil van zijn Vader te doen, Hij die wil toch altijd deed.

In deze laatste bedeling heeft de Heer even nadrukkelijk geleerd hoe belangrijk volledige toewijding aan zijn dienst en strikte gehoorzaamheid aan zijn geboden is, als Hij dat deed tijdens zijn aardse bediening.

Ieder van ons zou er goed aan doen het patroon te volgen dat Jezus ons door voorschrift en voorbeeld heeft gegeven.

„Komt,‘ sprak de Heiland, ‚volgt Mij na!’

Dat elk dus in zijn voetspoor ga,
Want wij toch worden dan alleen,
Met Godes Zoon, de Heiland, één.”
(*Heilige lofzangen*, nr. 114.) □

Suggesties voor huisonderwijzers

Punten die desgewenst naar voren kunnen worden gebracht:

1. Er is in deze tijd waarschijnlijk geen volk dat een grotere verbondenheid tot leren kent dan de heiligen der laatste dagen. Ieder van ons behoort zich daartoe te verbinden.

2. Wij behoren ons er voor honderd procent toe te verbinden onze kennis en ons getuigenis over te dragen aan onze medemensen, opdat zij het evangelie zullen ontvangen en zich erin zullen verheugen.

3. Het goed en fout van onze beslissingen en handelingen moet steeds worden bepaald door het licht van het plan van zaligheid.

4. De beste manier om op koers te komen en te blijven, is om

te doen zoals Jezus deed: zich er geheel toe verbinden de wil van de Vader te doen.

Wenken voor de bespreking

1. Maak uw eigen gevoelens over en ervaringen met verbondenheid en toewijding aan het evangelie van Jezus Christus bekend. Vraag de gezinsleden naar hun gevoelens.

2. Zijn er passages uit de Schriften of aanhalingen in dit artikel die het gezin kan voorlezen en bespreken?

3. Zou deze bespreking meer inhoud krijgen als er van tevoren met het gezinshoofd werd gesproken? Is er een boodschap van de quorumleider of de bisschop aan het hoofd van het gezin over verbondenheid en toewijding?

DE WAARDE VAN DIE ENE

Gids voor de huisonderwijzer
voor het werken met inactieve leden

Ouderling Joseph B. Wirthlin
van het Eerste Quorum der Zeventig

Bij een zekere gelegenheid tijdens zijn leven hier op aarde, onderwees Jezus het volgende:

„Wie van u, die honderd schapen heeft en er één van verliest, laat niet de negenennegentig in de wildernis achter en gaat het verlorene zoeken totdat hij het vindt?

En als hij het vindt, tilt hij het met blijdschap op zijn schouders, en thuisgekomen, roept hij zijn vrienden en buren bijeen en zegt tot hen: Verblijdt u met mij, want ik heb mijn schaap gevonden, dat verloren was.

Ik zeg u, dat er alzo blijdschap zal zijn in de hemel over één zondaar, die zich bekeert, meer dan over negenennegentig rechtvaardigen, die geen bekeering nodig hebben.” (Lucas 15:4-7.)

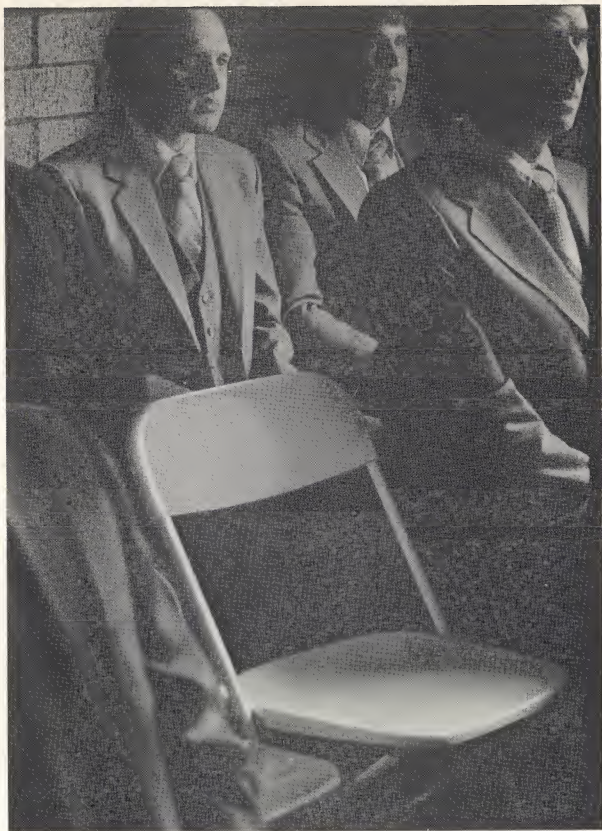
Naarmate de maatschappij in deze tijd ingewikkelder wordt, dragen vele factoren ertoe bij dat een mens zich onbelangrijk voelt en soms alleen nog maar gekend wordt als een nummer in overheidsdossiers, of op de lijst van studenten aan de universiteit, of bij de bank. Dit heeft tot gevolg dat hij vaak het gevoel heeft dat het leven van de mens onbeduidend is, weinig meer dan een belletje op de schuimtop van een golf. In deze tijd is de behoefte groter dan ooit dat ieder mens de liefde van

een goddelijke Vader begrijpt, in wiens ogen hij een eeuwige plaats bekleedt. Belangrijker dan elke wetenschappelijke ontdekking en elk glinsterend stukje wereldse kennis, is de onderstreping van de waarde van de mens die de Heer bij monde van de profeet Joseph Smith heeft gegeven:

„En wanneer gij al uw dagen zoudt besteden met bekering tot dit volk te prediken, en slechts één ziel tot Mij brengt, hoe groot zal dan uw vreugde met deze zijn in het koninkrijk Mijns Vaders!

En wanneer nu uw vreugde groot zal zijn met één ziel, die gij tot Mij in het koninkrijk Mijns Vaders hebt gebracht, hoe groot zal dan uw vreugde zijn, indien gij vele zielen tot Mij zoudt brengen!” (Leer en Verbonden 18:15-16.)

Een hedendaagse gelijkenis verhaalt van een boer wiens tarwe er mooier bijstond dan hij ooit had meegemaakt. Hij kon nergens aan denken behalve aan de heerlijke dingen die hij zou kunnen kopen met de opbrengst van zijn oogst. Iedere dag ging hij naar zijn akkers kijken om zich te verlustigen in die verrukkelijke zee van goudgeel graan, waarna hij naar huis terugkeerde en zijn gezin vol trots vertelde hoe rijk zij binnenkort wel zouden zijn.

Foto's van Eldon K. Linschoten

Deze boer had een zontje dat ziek was en zijn vader smeekte hem mee te nemen naar de akkers, zodat ook hij die onmetelijke vlakte van rijpende tarwe zou kunnen zien. De vader stemde toe, pakte het kind lekker in en nam het mee naar buiten. Eenmaal bij de akkers aangekomen, was hij zo verdiept in de schat die voor hem lag, dat hij niet meteen in de gaten had dat zijn zoon zich niet meer aan zijn zijde bevond. Het duurde een poos voordat hij merkte dat het kind weg was en begon te zoeken tussen de tarwe, die hoger stond dan zijn zontje lang was. Toen hij hem niet vond, holde de onderdehand buiten zichzelf geraakte vader naar het dorp om de hulp van zijn buren in te roepen. Allen gaven gehoor aan zijn oproep, waarna zij zich in een grote cirkel opstelden, elkaar een hand gaven en zich, de dichte tarwehalmen vertrappend, langzaam voorwaarts begaven, totdat het lichaam van de jongen werd gevonden. Verpletterd door smart treurde de vader om de dood van de jongen die hem zo dierbaar was. Nu beseft hij hoeveel waardevoller één mensenkind is dan welke bezittingen ook. (Disney H. Alexander jr., „Today's Crises”, *Vital Speeches*, 1 januari 1963, blz. 185–186.)

Als Gods kinderen moeten ook wij de grote waarde van ieder mens beseffen. Wij besteden in de kerk veel geld en tijd aan „het verlossen van onze doden” en aan het uitsturen van duizenden van onze jonge mensen en an-

dere bereidwillige leden, om het evangelie te verkondigen en diegenen te vergaderen die verlangend zijn naar de stem van de goede herder te luisteren. Wij zoeken naar ieder mens die onze boodschap wil aannemen.

Een ander belangrijk onderdeel van onze inspanningen om mensen te vinden is, echter, het opsporen en doen herleven van verloren zielen. Dit is minder eenvoudig dan het vinden van schapen. Schapensporen zijn opvallender en gemakkelijker te volgen dan de opwellingen en drijfveren in de gedachten en harten van verloren leden, van wie er velen onverschillig zijn voor de geestelijke waarden van het evangelische levensplan. Mijn zorg gaat uit naar die zoons en dochters van God onder ons die zo vaak omschreven worden als „inactief”. Zij vormen een waardevol deel van het ledental van onze kerk.

Vaak bestaat het primaire contact dat inactieve leden met de kerk hebben uit het contact met de huisonderwijzers, die hun werk verrichten onder leiding van de bisschop en de leiders van de Melchizedekse-priesterschapsquorums. Mijn belangstelling voor dit belangrijke aspect van het huisonderwijs begon al vroeg in mijn leven.

Vorbereiding en houding

In de periode dat ik een jongeman was die zich voorbereidde op een zending, had ik een opmerkelijke bisschop. Het was Marion G. Romney, die nu lid is van het Eerste Presidium. Toen bis-

„Mijn zorg gaat uit naar die zoons en dochters van God onder ons die zo vaak omschreven worden als ‚inactief’.”

schop Romney mij en mijn metgezel een opdracht voor huisonderwijs gaf, onderstreepte hij hoe belangrijk het was om nederig te zijn, om steeds te bidden en om een tot nadenken stemmende geestelijke boodschap voor te bereiden. Hij beloofde ons ook grote vreugde ten gevolge van de kansen die te vinden waren in deze huisonderwijsopdracht. Wij werden gevraagd vijf gezinnen te bezoeken, waarvan er drie inactief waren. Deze huisonderwijsopdracht was zo belangrijk voor bisschop Romney, dat wij weldra zijn geestdrift en bezorgdheid deelden. Zijn zorgvuldige instructies voor het vervullen van onze opdracht waren indrukwekkend en wij hielden ons nauwgezet aan zijn geïnspireerde raad. Na een aantal bezoeken werden we uitermate vriendelijk door al onze gezinnen ontvangen – ook de inactieve; en uiteindelijk werden ze allemaal actieve leden van de kerk.

Bisschop Romney had deze huisonderwijsopdracht veelbetekenend voor ons gemaakt. Hij spoorde ons aan ons zorgvuldig voor te bereiden en de gevolgen van onze bezoeken ernstig op te vatten. Hij hielp ons het verlangen en het geloof te ontwikkelen die het verschil uitmaken. Hij leerde ons dat een stompzinnig, werktuiglijk nakomen van welke opdracht dan ook, deze tot mislukking doemt. Hij deed ons beseffen, dat de eerste onontbeerlijke factor bij geslaagd huisonderwijs aan inactieve leden de huisonderwijzer zelf is. De persoonlijke voorbereiding, toewijding en houding van de huisonderwijzer, alsmede zijn initiatief, zijn van doorslaggevend belang.

Vriendschappen

Enige jaren geleden werd een van

mijn vrienden voor een ringzending geroepen. In het dagelijks leven was hij chef van een tamelijk grote supermarkt. Eén van zijn klanten was een wat oudere, welgestelde dame, die aanzien genoot in de gemeenschap. Mijn vriend leerde haar ten zeerste waarderen, deed alles wat binnen zijn vermogen lag om haar te laten merken hoezeer hij haar klandizie op prijs stelde en trachtte aan elk van haar verzoeken tegemoet te komen; hij maakte er een punt van haar boodschappen naar de auto toe te dragen, het portier voor haar open te houden en haar verder uitgeleide te doen. Hij keek en sprak altijd vriendelijk, en begroette haar met een hartelijk gebaar van zijn hand. Zij waardeerde hem voor zijn welwillendheid en behulpzaamheid.

Tot zijn verbazing belde hij toevallig bij haar aan toen hij op een avond met zijn zendingscollega langs de deuren ging. Aanvankelijk ging de voordeur slechts op een kier open, maar zodra zij zag wie er op de stoep stond, ging de deur wagenwijd open en riep zij blij verrast uit: „Kijk nou eens! Wat leuk dat u het bent!”

Hij legde uit dat hij die avond niet als chef van de supermarkt voor haar stond, maar als zending van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Zij antwoordde dat zij haar eigen godsdienst had en al jaar en dag, wegens gebrek aan belangstelling voor hun boodschap, geweigerd had naar de vertegenwoordigers van de mormoonse kerk te luisteren. „Maar,” voegde zij er aan toe, „nu u het bent liggen de zaken anders. Kom toch binnen. Ik wil graag horen wat u, een fijne christen, te vertellen hebt.”

Dat was slechts het begin. We hoe-

ven niet het hele verhaal te vertellen, maar kunnen volstaan met de melding dat zij lid werd van de kerk en ervan geniet als gevolg van het feit dat haar hart verzacht was geworden door deze voortreffelijke heilige der laatste dagen.

Zijn ervaring is een voorbeeld van de tweede manier waarop wij contact kunnen krijgen met degenen die zogenaamd onontvankelijk zijn: de afstand overbruggen met vriendschap voordat het onderwerp geloof en kerk aan de orde wordt gesteld. Een verhouding die in eerste instantie is gebaseerd op welwillendheid, zal ertoe bijdragen dat angst, onzekerheid en verzet verdwijnen en dat de weg tot begrip en tot aanvaarding van het evangelie wordt vereffend.

Een derde grondbeginsel bij deze spannende uitdaging om inactieve leden terug te brengen in de kerk, is de keuze van het juiste tijdstip. Terecht staat er in de Bijbel:

„Alles heeft zijn uur en ieder ding onder de hemel zijn tijd;

Er is een tijd om te baren . . . een tijd om te planten en een tijd om het geplante uit te rukken.” (Prediker 3:1–2.)

Mijn vriend de ringzending maakte nog iets mee dat hem op overtuigende wijze leerde mensen nooit als onveranderlijk of niet te veranderen te beschouwen. Zij zijn stenen noch sterren. Zij zijn steeds in beweging.

Er was een zekere arts die de pogingen van mijn vriend om zijn plicht als zijn huisonderwijzer na te komen, afwees. Deze arts was slechts op papier lid van de kerk. Het leek erop dat zijn deur stevig en voorgoed dicht was voor vertegenwoordigers van de kerk. Op een avond, toen mijn vriend op bezoek

was in het ziekenhuis, zag hij tot zijn verbazing en verdriet de weerspannige arts als patiënt in een van de bedden liggen. Nederig en met de nodige moed vroeg hij: „Wilt u misschien door ons gezalfd worden?”

„Dat is wat ik nu, meer dan wat ook, nodig heb,” bevestigde de verzwakte en ontmoedigde arts. En dat, vertelde mijn vriend, was wat er nodig was om deze inactieve broeder te activeren. Het schijnt dat er voor iedereen een juist moment is – als de Geest van God ons hart maar gevoelig maakt voor het optreden dat op dat moment het juiste is!

Wij maken allemaal dingen mee die ons ontvankelijk maken voor verandering of ons helpen onze geestelijke prioriteiten opnieuw in ogenschouw te nemen. Dat geldt ook voor inactieve leden. De inactieve gezinnen aan wie u als huisonderwijzer bent toegewezen, zullen misschien ontvankelijker zijn wanneer zij een bepaalde ontbering 't hoofd hebben moeten bieden of wanneer er iets belangrijks heeft plaatsgevonden in hun eigen leven of in dat van hun kinderen. Blijf dicht bij hen en wees erop voorbereid een geestelijke invloed in hun leven uit te oefenen wanneer de tijd daar rijp voor is.

Bekering

Geestelijke bekering tot het evangelie van Jezus Christus is de allerbelangrijkste invloed die iemand ertoe kan bewegen actief te worden in de kerk. Uw inspanningen moeten dan ook in de eerste plaats daarop worden gericht. Spreek met de quorumleider en de bisschop af dat uw inactieve echtparen worden uitgenodigd voor een serie instructiebijeenkomsten ter voorbereiding op tempelbezoek, die op

Spreek met de quorumleider en de bisschop af dat uw inactieve echtparen worden uitgenodigd voor een serie instructiebijeenkomsten ter voorbereiding op tempelbezoek.

wijk- of ringniveau worden gehouden. Woon deze cursus samen met de u toegewezen gezinnen bij en zorg voor een nabehandeling tijdens uw bezoeken door vragen te beantwoorden en hun vooruitgang aan te moedigen.

Als uw gezinnen wat aarzelend tegenover de cursus staan, kunt u vragen of u en uw collega hun eens in de week thuis de beginselen van het evangelie mogen onderwijzen. U dient deze bezoeken kort te houden – 30 à 45 minuten – en de evangeliebeginselen zorgvuldig en systematisch te presenteren aan de hand van *Instructiebijeenkomsten ter voorbereiding op tempelbezoek* (PBMP 0101 DU), het lesboek *Evangeliebeginselen* (PBIC 0245 DU), of *Standaardgesprekken met gezinnen* (PBMI 8053 DU). De meeste gezinnen zullen positief reageren op de gelegenheid om thuis het evangelie te worden onderwezen.

Onderwijs de mensen thuis zonder enige druk uit te oefenen qua beloften, financiële bijdragen of onmiddellijke verandering in hun gedrag. Sta hun toe te groeien in de waarheid die u hun voorhoudt en te voelen hoe hun kennis en geestelijke kracht toeneemt. Zij zullen vaak hun eigen doelen en toezeggingen naar voren brengen naarmate zij meer leren over het evangelie.

Ga door met wekelijks onderwijs aan huis totdat het gezin geestelijk op eigen benen kan staan. Dit kan bereikt zijn in enkele weken, maar kan ook vele maanden vergen.

Vaders

Concentreer u op de vaders, daar zij, zodra zij actief worden, de overige gezinsleden gewoonlijk ertoe krijgen eveneens actief te zijn. Overleg met de

vader over uw bezoeken en uw activiteiten met het gezin. Vraag om zijn aanwijzingen en wilig zijn verzoeken in. Laat u, wanneer u bij hem thuis bent, door hem leiden wat betreft degene die het gebed uitspreekt, de onderwerpen die u behandelt en de suggesties die u naar voren brengt.

Betrokkenheid

Tracht, wanneer het te pas komt, de u toegewezen gezinnen in de gelegenheid te stellen om te dienen en betrokken te raken bij een van de organisaties van de kerk. Hoewel zij uw liefde en dienstbetoon hard nodig hebben, hebben zij ook behoefte aan de kans om te groeien door middel van hun eigen dienstbetoon en betrokkenheid. De quorums behoren zinvolle comités onder voorzitterschap van actieve Melchizedekse-priesterschapsdragers in het leven te roepen, die regelmatig rapport uitbrengen aan het quorumpresidium. Naast twee of drie actieve broeders in ieder comité, kan ook een inactieve broeder worden gevraagd daarin zitting te nemen. Inactieve broeders die niet reageren op een algemene uitnodiging om de vergaderingen van de kerk bij te wonen, zullen vaak wel ontvankelijk zijn voor een verzoek om zitting te nemen in een comité dat rekening houdt met hun interesses. Onder dergelijke omstandigheden kunnen zij vriendschappen aanknopen, groeien in het evangelie en meer zelfvertrouwen krijgen in geestelijke, kerkelijke situaties.

Geduld

Uw inspanningen om bepaalde gezinnen te activeren kunnen een lange periode van geduldig dienstbetoon ver-

gen, want „een verongelijkte broeder is ontoegankelijker dan een sterke stad”. (Spreuken 18:19.) De mensen vorderen in hun eigen tempo en sommigen zullen langer nodig hebben om actief te worden. Heb geduld met hen; dit werk vergt tijd.

Geestelijke leiding

Niet iedereen reageert op een en dezelfde activeringsmethode. De redenen voor de inactiviteit van sommige leden zijn even verscheiden als de mensen zelf. Uw plannen om hen te activeren moeten zorgvuldig en onder veel gebed worden gemaakt, afgestemd op hun behoeften. Alleen de Heer weet hoe hun hart kan worden verzacht.

Er zijn veel leden van de kerk die behoefte hebben aan de versterkende invloed van medelevende broeders en zusters. Hoewel de huisonderwijzers een onmisbare rol spelen bij het activeren van inactieve leden, dragen alle leden en organisaties van de kerk een deel van de verantwoordelijkheid. President Spencer W. Kimball heeft gezegd:

„De kringloop van inactiviteit en onverschilligheid is er een die zich steeds herhaalt van vaders en moeders op zoons en dochters. Wij moeten die kringloop tegelijkertijd doorbreken op twee punten. Wij moeten contact zien te krijgen met veel meer van onze jonge mannen en vrouwen en hen vasthouden, zodat zij getrouw zullen blijven

en geholpen worden om waardig te zijn om op zending te gaan en om te trouwen in de tempel. Tegelijkertijd moeten we contacten leggen met veel meer vaders en moeders en ook hen vasthouden.” (Studievergadering voor regionale vertegenwoordigers, 30 september 1977.)

Bij het leggen van deze contacten met onze broeders en zusters, zowel individueel als via de organisaties, moeten wij bedenken dat „wat telt in deze wereld het menselijk element is, . . . voor de wankelmoedige nog meer dan onderdak en brood.” (Spencer Michael Frees, „The Human Touch”, *A Treasury of Inspiration*, ed. Ralph L. Woods, New York: Thomas Y. Cromwell Co., 1951, blz. 327.) Stellig is het menselijk element het aanknopingspunt voor alle effectieve huisonderwijzers, maar onmisbaar voor zowel de onderwijzer als de onderzeten is een „goddelijk element”.

Mogen wij bij ons ijverig, krachtdadig en opgewekt nakomen van deze plicht, de vreugde ervaren die Jezus Christus beschreef:

„Verlijdt u met mij, want ik heb mijn schaap gevonden, dat verloren was.

Ik zeg u, dat er alzo blijdschap zal zijn in de hemel over één zondaar, die zich bekeert, meer dan over negenenegentig . . . die geen bekering nodig hebben.” (Lucas 15:6-7.) □

Hoewel inactieve leden uw liefde en dienstbetoon hard nodig hebben, hebben zij ook behoefte aan de kans om te groeien door middel van hun eigen dienstbetoon en betrokkenheid.

Wat één huisonderwijzer tot stand bracht

Toen hij de opdracht kreeg huisonderwijs te geven aan een zekere zuster (die wij Ruth Elliott zullen noemen), was deze tamelijk nieuw in de wijk en kende Jay Lyman haar niet. Door contact op te nemen met haar dochter, die lid was in een andere wijk, en te spreken met anderen die hem het een en ander over haar konden vertellen, slaagde broeder Lyman erin iets te weten te komen over zuster Elliott voordat hij voor de eerste keer bij haar op bezoek ging.

Zuster Elliott woonde in een flatje in een prettige buurt. Het bestond uit de verbouwde slaapkamer van een groot huis en had een eigen ingang. De voormalige vaste kast was voorzien van een

klein fornuis en een gootsteen en werd nu als keukentje gebruikt. De kamer was gemeubileerd met een avondse fauteuil waar zuster Elliott haast altijd in zat als ze niet in bed lag. Ze verliet haar woning heel zelden en had verder geen interesses. Zij sleet haar dagen thuis, helemaal alleen.

Deze zuster rookte en was zeer afhankelijk van medicijnen. Verschillende artsen hadden door de jaren heen een aantal middelen voorgeschreven, waarvan zij er vele bleef innemen. Bovendien gaven haar voorkomen en haar manier van doen en spreken een bittere houding weer ten opzichte van haar leven en omstandigheden. Zij koesterde een groot gevoel van wrok jegens haar vader en

anderen, terwijl ook een vervelend incident in verband met een lid van de kerk haar ten zeerste had gekwetst. Al met al scheen haar leven niet zo plezierig te zijn en broeder Lyman bad ernstig om te weten te komen hoe hij deze zuster het beste kon helpen.

Kort nadat hij als haar huisonderwijzer was geroepen, deed er zich een gelegenheid voor. Haar hospita liet het flatje schilderen, maar zuster Elliott moest er zelf voor zorgen dat haar kamer leeggemaakt werd. Broeder Lyman en de groepsleider hogepriesters van de wijk zetten al het meubilair buiten en richtten de kamer weer in toen de verf droog was. Aldus konden zij van dienst zijn, hoewel het bedroevend was te zien hoe weinig zuster Elliott bezat en hoe bescheiden haar omstandigheden waren.

Toen zuster Elliott op een keer een paar dagen bij familie logeerde, haalden broeder Lyman en zijn vrouw Virginia de versleten fauteuil weg. Het frame was nog prima, maar de vulling en bekleding moesten vernieuwd worden. Virginia legde zich met succes toe op het opnieuw stofferen van de stoel en zij zetten hem terug voordat zuster Elliott weer thuiskwam.

Broeder Lyman en zijn jonge collega gingen regelmatig bij deze zuster op bezoek, terwijl ook broeder en zuster Lyman samen haar vaak opzochten, met haar spraken over het evangelie en een eenvoudig gebed met haar hadden. Langzamerhand begon zuster Elliott hun vriendschap te aanvaarden en de hare te schenken en raakten zij nauw betrokken bij elkanders leven.

In de lente van een bepaald jaar, toen hun nieuwe vriendin geopereerd moest worden, brachten de Lymans vele uren bij haar door. Zij belden vaak, zorgden voor

vervoer naar de kerk, naar de dokter en naar de winkels. Zij hadden dagelijks contact. Een tijdlang belde ze iedere avond vlak voor bedtijd op; ze was eenzaam en had grote behoefte aan een luisterend oor, en de Lymans slaagden er kennelijk in de leegte gedeeltelijk te vullen en de nauwe band te verschaffen waar zij naar snakte.

De Lymans waren op vakantie toen zuster Elliott geopereerd werd, maar zij belden het ziekenhuis dikwijls om haar op te beuren. Zij had een zegen van de priesterschap ontvangen en was ervan overtuigd dat de Heer over haar zou waken. Bovendien had zij zich na de operatie voorgenomen om het roken te laten, waar zij inderdaad in slaagde. Een van haar kleinzoons had haar, voordat hij op zending was gegaan, gevraagd niet meer te roken en zuster Lyman had, met de hulp van de Heer en wegens haar grote verlangen om haar kleinzoon, de zendeling, te behagen, deze opgaaf kunnen volbrengen.

Naarmate de maanden voorbijgingen maakte zuster Elliott nieuwe vrienden en vatte zij nieuwe interesses op. Zij kwam regelmatig naar de kerk en begon haar tiend te betalen. Broeder Lyman herinnert zich nog hoe hij met haar meeging naar de tiendvereffening: aanvankelijk beweerde ze niet in orde te zijn en niet te willen gaan, maar hij vroeg haar klaar te staan en hij haalde haar op. Na afloop, op weg naar huis, straalde ze van geluk. Voor 't eerst in haar leven had zij een volle tiend betaald.

Onderdehand had haar houding tegenover het leven een dramatische verandering ondergaan. De verbittering was verdwenen en vervangen door een nederige en boetvaardige geest. Degenen die haar hadden gekwetst waren verge-

Haar voorkomen, en manier van doen en spreken gaven een bittere houding weer ten opzichte van haar leven en omstandigheden. Zij koesterde een groot gevoel van wrok jegens haar vader en anderen.

ven. De band met haar kinderen werd hechter, terwijl hun houding en gedrag jegens hun moeder veranderde ten gevolge van haar toegenomen verdraagzaamheid en liefde voor hen.

Mettertijd was deze fijne zuster in staat naar een andere flat te verhuizen, deze aantrekkelijk in te richten en nieuwe vrienden te maken in haar flatgebouw. Een nieuwe huisdokter, die vastbesloten was een eind te maken aan haar afhankelijkheid van medicijnen, drong erop aan dat zij voortaan op haar eigen kracht moest vertrouwen om met haar problemen in 't reine te komen en stond haar niet toe voor dat doel bepaalde geneesmiddelen te gebruiken. Dank zij zijn inspanningen en de macht van de pries-

terschap om te zegenen en te sterken, was zij in staat een moeilijke periode van ontwenning te doorstaan.

De zegeningen die de „nieuwe” zuster Elliott heeft ontvangen zijn er vele, waaronder deelname aan de heilige ceremonies van de tempel samen met haar familie en vrienden. Broeder Lyman vertelt: „Ik ben heel dankbaar voor de gelegenheid die ik heb gehad om te dienen als haar huisonderwijzer. Weliswaar hield ik evenveel van de ‚oude’ zuster Elliott als van de ‚nieuwe’ – maar nu hoef ik niet verdrietig te zijn vanwege haar inhoudsloze en akelige bestaan, daar haar leven nu vol en plezierig is en vertijkt wordt door de zegeningen die volgen op het naleven van het evangelie.”

Mijn vader was een ontwikkeld man met vele talenten. Hij bezat ook positieve gevoelens over de Heer Jezus Christus. Vanaf mijn kinderjaren, echter, dronk mijn vader zoveel, dat hij in mijn ogen nooit nuchter was. Ik weet nog hoe

Op een nacht droomde ik weer. Deze keer zag ik mezelf op de stoep van ons huis staan praten tegen mijn vader. Hij was dronken, heel bleek en in smerige kleding gestoken. Ik was tegen hem aan 't gillen en vroeg waarom hij zoveel dronk.

ZOALS HIJ NU IS

Yvette Tracy

hij zijn baan kwijtraakte en daarna slechts los werk deed dat hoogstens een paar dagen duurde en hem net genoeg geld opbracht om drank te kopen. Zijn drinken had grote invloed op mij en ik bad vaak dat hij de kracht zou vinden om ermee op te houden.

En op zekere dag, vier maanden voor zijn dood, deed hij dat ook. Hij dronk geen druppel meer en trachtte een nieuw leven te beginnen. Hij zou zelfs zijn oude baan terugkrijgen. Enkele maanden na zijn overlijden droomde ik dat mijn vader op een soort podium zat. Hij keek me aan en glimlachte; zijn gezicht glansde en hij leek heel gelukkig. Er was nog een aantal andere mensen in het wit bij hem, die ik niet herkende. Ik was onder de indruk van de droom en vroeg mezelf af hoe het mogelijk was dat mijn vader in een staat van vrede en geluk kon verkeren terwijl hij op aarde zo onverantwoordelijk had geleefd. Hij had mijn moeder met zes kleine kinderen laten zitten en had op geen enkele wijze bijgedragen aan ons onderhoud. Als de mensen vragen stelden over hem, antwoordde ik dat hij een slechte vader was geweest.

Ik schreeuwde dat hij moest verdwijnen en ons met rust laten. Plotseling zag ik een andere man op mij af komen. Deze man was ook mijn vader, maar dit keer wat hij netjes gekleed, er lag een glans op zijn gezicht en de uitdrukking in zijn ogen was er een van vrede. Wijzend naar de andere man zei hij: „Dat is de man die ik eens was; dit is zoals ik nu ben.”

De vreugde die op dat moment in mij opwelde is niet te beschrijven, want ik wist dat deze tweede droom het antwoord was op de eerste: mijn vader was werkelijk veranderd voordat hij stierf. Hij had het gevecht dat hij tegen de drank had geleverd gewonnen. Hij had zich bekeerd.

Sindsdien heb ik mij vaak verheugd in de wetenschap dat mijn vader vrede heeft en bezig is vooruitgang te maken. Ik heb mij ook verheugd in de wetenschap dat voor ieder van ons waar geluk te bereiken is door middel van geloof en bekering. Wij kunnen werkelijk ons leven veranderen, ongeacht hoe diep wij in de zonde en de ellende verzonken zijn. De verzoening van de Heiland heeft dat mogelijk gemaakt. □

ZES DAGEN NA DE DOOP

Carolyn Thompson

Als ik terugdenk aan mijn kinderjaren in een plaats op het platteland van noordwest Florida, herinner ik mij alleen maar moeilijke tijden. Toen ik zes was, kreeg mijn vader een ongeluk waardoor hij blind werd. Daar ik al geen moeder meer had, moest ik voortaan koken en de verdere huishouding verzorgen. Het was niet eenvoudig, maar we reddden het. Hoewel ik wel naar de kerk ging waar wij lid van waren, was ik geen kind dat zich gemakkelijk aansloot, dus stond ik er vaak buiten.

De jaren verstreken en mijn broer – die toen net zeventien was – vertrok als soldaat naar Vietnam. Het jaar daarop verongelukte mijn vader. Ik was degene die zijn verbijzeld lichaam onder een auto vond en ik dacht dat ik mijn verstand zou verliezen. Kort daarop kregen mijn zusje en ik te horen dat men er niet in geslaagd was een pleeggezin voor ons te vinden, hetgeen inhield dat we naar een weeshuis moesten. Voordat het zover was, echter, trouwde mijn zus en kort daarop trouwde ik met Ben. Er waren niet veel mogelijkheden voor jonggehuwde stelletjes in onze buurt, dus toen Bens oom, die uit het noorden kwam, ons voorstelde om naar Indiana te verhuizen, hebben we dat inderdaad gedaan. We zijn een hele poos ongelukkig geweest, helemaal alleen en 1600 kilometer van huis en alles wat ons vertrouwd was.

In deze stemming was ik onthutst een brief te ontvangen van mijn zus waarin zij

vertelde dat ze een baby verwachtte. Ik had me al voorgenomen nooit kinderen te krijgen. Ik was erg bitter geworden over het leven en wilde geen kind in de wereld brengen om op dezelfde manier op te groeien als ik.

Kort daarop, echter, begon ik mij bewust te worden van een leegte in mij die ik niet begreep. Ik had ergens behoefte aan – iets van mijzelf om te hebben en me aan vast te houden. Mettertijd veranderde ik dus van gedachte en besloot mij toch aan het moederschap te wagen – vooralsnog onzeker en bang, maar ook wel een beetje opgewonden.

Mijn zwangerschap verliep heel moeilijk en ik vroeg me weleens af of mijn beslissing de juiste was geweest, maar toen de zuster de baby voor de eerste keer in mijn armen legde, was alle twijfel verdwenen. Wij noemden hem Bill. Hij was zo mooi en ik hield zoveel van hem dat ik er haast van barstte. Hij werd mijn hele leven – niet zomaar een deel ervan, maar alles waar ik voor leefde. Ben was er ook, maar ik vermoed dat mijn ervaringen tot dan toe mij hadden doen twifelen (en in dit geval ten onrechte) aan de blijvendheid van wat dan ook in het leven. Van Bill was ik zeker. Hij was van mij.

Onze omstandigheden verbeterden en eindelijk was het zover dat wij een woonwagen konden kopen. We hadden ook het geluk een plaatsje te vinden in een woonwagenkamp naast een familie van heiligen der laatste dagen. Zij waren

bijzonder vriendelijk en spoorden ons vaak aan om met hen mee te gaan naar de kerk. Ik had het gevoel dat mijn kind God moest kennen, dus ik was blij dat zij aanhielden totdat wij instemden.

Toevallig was de eerste vergadering die wij meemaakten een vasten- en getuigenisvergadering. Ik wist niet zo goed raad met deze nieuwe ervaring, maar Ben wel; hij werd ter plekke bekeerd. In de loop van de twee volgende weken kregen we twee lessen van de zendelingen, en op zaterdag 28 februari 1970 ontvingen we nogeens drie lessen en werden die zelfde avond geïnterviewd en gedoopt.

Zes dagen later, op 6 maart 1970, stortte mijn wereld in elkaar. Mijn kind lag in een ziekenhuis in een coma, terwijl niemand in staat was hem te helpen. Hij was stervende.

Zo lang ik leef zal ik mij die afschuwelijke dag herinneren. 5 maart was een schitterende dag geweest. De zon scheen en het was alsof de hele wereld van ons was. We hadden alles wat ik als kind nooit had gekend – zekerheid, gezondheid, liefde, en nu ook de kerk. Kleine Bill was net negentien maanden en die avond hadden we zoveel plezier gehad op het verjaardagsfeestje dat we voor zijn oma hadden georganiseerd. Hij was zo blij, hij holde en speelde en amuseerde zich kostelijk. Toen, heel vroeg op 6 maart, werd ik wakker van verstikkingsgeluiden en gehuil. Ik holde naar zijn kamertje en daar lag Bill, een klein hoopje tranen. Hij zag haast zwart en er kwam een overvloed van schuim uit zijn mondje. Hij voelde zo verschrikkelijk warm aan, dat ik hem in een deken moest wikkelen om zijn kleine lijfje vast te kunnen houden.

In allerijl begaven we ons naar het ziekenhuis, waar we alleen maar af konden wachten terwijl artsen van allerlei onderzoeken deden en wanhopig zwoegden om zijn leven te reden. Tenslotte kwam onze dokter vertellen dat de koorts nu 42,2 was en dat zij er nog niet in geslaagd waren te ontdekken wat er aan de hand was. Ze lieten de beste kinderarts van de hele staat komen, maar ook hij moest bekennen dat Bills toestand hem een raadsel was. Later die ochtend werden we naar zijn kamer gebracht, waar hij ons vertelde dat hij machteloos stond en dat de koorts niet wilde zakken. Mijn hele wereld lag te sterven. Ik kan mij die laatste uren niet duidelijk voor de geest halen, maar ik weet wel dat ik mij weer even eenzaam voelde als toen ik een kind was.

Ben werd weggeroepen om iemand te woord te staan en ik bleef alleen achter. Ik belde een vriendin en vertelde haar dat Bill slechts enkele uren te leven had. Daarna ging ik naar zijn kamer. Hij was zo klein, zo ongelooflijk mooi, en zo roerloos.

Volkomen verdoofd ging ik naast zijn bedje zitten, en plotseling kreeg ik een niet te beschrijven gevoel – een gevoel van vrede, dat ik maar één keer eerder in mijn leven had ervaren, en wel in de tempel des Heren op de dag dat ons gezin voor tijd en eeuwigheid aan elkaar was verzegeld. Dit gevoel overviel mij met zoveel kracht, dat ik geschokt en versteld was. Toen ik opkeek, stond er een man bij de deur, die ik herkende als een van de hogepriesters uit onze wijk. Ik kende zijn naam niet, maar ik wist wel waarom hij er was. Ik boog mij voorover en pakte Bill op van zijn bedje. Hij werd wakker van mijn

aanraking, keek mij heel even aan en glimlachte.

De man bij de deur zei: „Ik ben broeder Walters. De Heer heeft mij gestuurd om dit kind te zalven.” Daar Bill op een isoleerafdeling was gelegd, wilden de zusters niet meer dan één bezoeker tegelijkertijd bij hem toelaten, dus moest broeder Walters zijn collega op de gang laten. Hij zalfde Bill met olie, legde vervolgens zijn handen op zijn hoofd, zegende hem met kracht en gezondheid –

Even later kwam de dokter terug met een formulier dat ik moest ondertekenen. Het ging om toestemming voor een lijkschouwing. Ik weigerde mijn handtekening eronder te zetten, waarna hij zei

dat hij nog wel terug zou komen. Toen ik tien minuten later opkeek, zag ik mijn kind rechtop in zijn bedje zitten, volkomen in orde! Hij klom eruit alsof er niets aan de hand was geweest en holde op zijn blote voetjes zo vlug als hij maar kon – zijn normale snelheid – de gang op. Hij snelde op de dokter af en omklemde zijn benen. De arts, die altijd kalm en beheerst was, keek met grote ogen omlaag. Meeten nam hij Bill in zijn armen, waarna hij, lachend en huilend tegelijk, de gang afholde naar mij toe. „Het is een wonder!” riep hij uit.

„Ja, dat is het,” antwoordde ik.

Ik weet niet wie broeder Walters had gebeld om Bill te komen zalven. Ik weet alleen dat hij door God werd gestuurd. □

Vraag en antwoord

Het antwoord op vragen van algemeen evangeliebelang geldt als leidraad en niet als officiële uitspraak aangaande het beleid van de kerk.

Vraag:

Moeten we werkelijk met de rechterhand van het avondmaal nemen? Maakt het iets uit welke hand we daarvoor gebruiken?

Antwoord:

Russell M. Nelson,
regionale vertegenwoordiger en
voormalige algemene president van de
zondagsschool.

Toen Rachel in het kraambed stervende was, noemde zij haar zoon *Ben-Oni*, hetgeen in het Hebreeuws betekent „zoon van mijn smart” of „leed”. Haar diepbedroefde man, Jakob (Israël), veranderde de naam van hun pasgeboren zoon, misschien wel om het steeds weer ophalen van haar barsnood en overlijden iedere keer dat de naam van zijn zoon werd genoemd, te vermijden. De naam die hij daarvoor in de plaats koos was *Benjamin*, hetgeen in het Hebreeuws betekent „zoon aan de rechterhand”. (Zie Genesis 35:16–19.) Israëls grote liefde voor zijn geliefde Rachel kwam tot uiting door middel van de bijzondere aanduiding die hij zijn twaalfde zoon, Benjamin, gaf.

Dat de rechterhand op symbolische wijze voorkeur te kennen geeft, wordt

ook gesuggereerd in de gelijkenis van de schapen en de bokken. Jezus zei:

„Wanneer dan de Zoon des mensen komt in zijn heerlijkheid en al de engelen met Hem, dan zal Hij plaats nemen op de troon zijner heerlijkheid.

En al de volken zullen voor Hem verzameld worden, en Hij zal ze van elkander scheiden, zoals de herder de schapen scheidt van de bokken.

En Hij zal de schapen zetten aan zijn rechterhand en de bokken aan zijn linkerhand.

Dan zal de Koning tot hen, die aan zijn rechterhand zijn zeggen: Komt, gij gezegenden mijns Vaders, beërft het Koninkrijk, dat u bereid is van de grondlegging der wereld af.” (Matteüs 25:31–34.)

Gedeelten uit de Schriften geven wat achtergronden en inzicht aangaande de symbolische betekenis van de rechterhand – een symboliek die in de taal en andere culturele facetten van de joodse en christelijke wereld verschijnt. In het Latijns, bij voorbeeld, duiden *dexter* (rechts) en *sinister* (links) niet louter op rechts en links, maar ontwikkelden zich ook tot de stam van bijvoeglijke naamwoorden met gunstige en ongunstige betekenissen. Het gebruik van de rechterhand als symbolisch gebaar werd mettertijd uitgebreid tot het afnemen van de eed van overheidswege, en tot de rechtszaal, wanneer getuigen werden opgeroepen om onder ede te getuigen.

Wanneer deze achtergrond begrepen

is, kunnen we ons richten op de vraag aan welke hand wij wellicht de voorkeur geven bij het nemen van het avondmaal, ofwel het sacrament. Dit woord is afkomstig van het Latijnse *sacr*, hetgeen „heilig” betekent, en *ment*, ofwel „gemoed”. Het woord duidt dus op heilige gedachten. Nog treffender is het Latijnse woord *sacramentum*, dat letterlijk „eed of plechtige verbintenis” betekent. Het gebruiken van het avondmaal, of het sacrament, kan dus worden beschouwd als een *onder ede* vernieuwen van het verbond dat bij de doop werd gesloten. Het is een heilig moment bestaande uit twee elementen, te weten (1) een stilzwijgend afleggen van een eed, hetgeen blijkt uit het gebruiken van de hand, het symbool van iemands verbond, en (2) het nuttigen van brood en water, de symbolen van het grote zoenoffer van de Heiland der wereld.

De hand die bij het nuttigen van het avondmaal wordt gebruikt, zou logischerwijs dezelfde zijn als de hand die gebruikt wordt bij het afleggen van iedere andere plechtige eed. Voor de meesten onder ons zou dat de rechterhand zijn. Het verbond van het avondmaal – en ook andere eeuwige verbonden – kunnen evengoed worden afgelegd, en worden dat ook, door mensen die het gebruik van hun rechterhand verloren hebben, of helemaal geen handen meer hebben. Veel belangrijker dan zich zorgen te maken over welke hand moet worden gebruikt bij het nuttigen van het avondmaal, is dat het avondmaal wordt gebruikt met een diep besef van het zoenoffer dat daarmee symbolisch wordt uitgedrukt.

Ouders bekommeren zich weleens over de hand waarmee hun kinderen

van het avondmaal nemen. Voor hun ontwikkeling, voorbereiding en als training, wordt ongedoopte kinderen in de kerk het avondmaal aangeboden „als een voorafschaduw van het verbond dat zij op zich zullen nemen wanneer zij de verantwoordelijke leeftijd hebben bereikt.” (Bruce R. McConkie, *Mormon Doctrine*, blz. 660.) Het is, bijgevolg, uitermate belangrijk dat zij een positief gevoel en een heilige houding ontwikkelen over de symboliek en de betekenis van het avondmaal. Ouders die hun kinderen willen leren hoe belangrijk deze heilige ervaring is, kunnen dit onderwerp op een gezinsavond behandelen. Als de kinderen daarna nogeens een wenk nodig hebben tijdens een vergadering, kan deze rustig en met alle geduld en liefde gegeven worden.

Het nuttigen van het avondmaal is een heilig, mentaal gebeuren, en als zodanig wordt dat voor mij een zeer persoonlijke zaak. Ik denk daarbij aan de verbonden die onder het uitspreken van de gebeden tussen mij en de godheid worden gesloten. Ik denk aan God, die zijn Eniggeboren Zoon offerde. Ik denk aan het zoenoffer van mijn Heiland, Jezus Christus. Het avondmaal werd door Hem ingesteld. Hij offerde zijn vlees en zijn bloed voor het gehele mensdom, en dus ook voor mij, en bepaalde dat het brood en het water daarvan de symbolen zouden zijn. Omdat ik een rechterhand heb, bied ik deze als een eed bij het nemen van het avondmaal aan, opdat ik zijn zoenoffer altijd indachtig zal zijn, zijn naam op mij zal nemen en Hem indachtig zal zijn, en Gods geboden zal onderhouden.

Dit is op iedere sabbatdag een heilig voorrecht voor alle trouwe heiligen. □

We zijn blij op zending te zijn geroepen

Samuella R. Hawkins

Wij op zending? Mijn man en ik waren de pensioengerechtigde leeftijd al gepasseerd, maar toch was het alsof president Spencer W. Kimball ons aankeek toen hij op de algemene conferentie uitlegde dat er in het zendingsveld behoefte was aan oudere echtparen. („Laat ons voorwaarts en opwaarts gaan,” algemene conferentie van april 1979.) De beslissing viel ons niet gemakkelijk, maar vallen deed zij en voor we het wisten werden we geïnterviewd – eerst door onze bisschop en vervolgens door de ringpresident. En zelfs in dit vroege stadium begonnen we ons bewust te worden van zegeningen en verrassingen.

Wij hadden ons huis nog niet te huur aangeboden, maar plotseling belde er een echtpaar aan dat zei op zoek te zijn naar een groot huis. Toen zij getracht hadden een makelaar op te bellen hadden zij een verkeerde aansluiting gekregen, waarna hun verteld werd dat hij zich helemaal niet bezighield met het verhuur van huizen, maar dat hij had gehoord van een echtpaar dat op zending ging, waardoor hun huis misschien wel beschikbaar zou zijn. Hij gaf hun ons adres.

We waren bijzonder in onze schik toen bleek dat we naar het zendingsgebied Seattle Washington geroepen waren. Onze oudste zoon was in die streek op zending geweest en we hadden het gevoel er vertrouwd mee te zijn.

Een paar maanden later, tijdens een

interview met onze districtsleider, werd ons gevraagd in hoeverre ons getuigenis was gegroeid sinds wij op zending waren. Ik antwoordde dat ik verbaasd stond van de macht van de openbaringen van de Heilige Geest. Ik was mij zeer bewust van de hulp, inspiratie en persoonlijke openbaringen die ik had ontvangen bij de roepingen die ik in de kerk en bij mijn werk had vervuld; maar wanneer we samen waren met onderzoekers en getuigen van de waarachtigheid van dit evangelie, was er een niet te beschrijven macht aanwezig. Wij zagen hoe grote kerels die hun leven lang zwaar werk hadden verricht, en die er voor uitkwamen dat zij, behoudens een schietgebedje, nog nooit hadden gebeden, op hun knieën gingen en hun hart uitstortten voor een liefhebbende Hemelse Vader. Wij zagen hun leven veranderen.

Hoewel wij het zaad plantten, waren we voor de oogst volledig afhankelijk van de Heer. Een jongeman wiens vrouw lid van de kerk was, stemde erin toe door de zendelingen te worden onderwezen en hij ontving de eerste lessen heel enthousiast. Voor onze volgende afspraak, echter, raakte hij plotseling weer in de greep van de wereld en liet hij ons weten geen prijs op verdere bezoeken te stellen. Wij gingen in gebed en kregen het gevoel terug te moeten, maar niet meteen. Wij bleven de Heer om leiding vragen en drie weken later voelden we inderdaad de

7-9 april, Jeugdconferentie.

Door Willem Mulder.

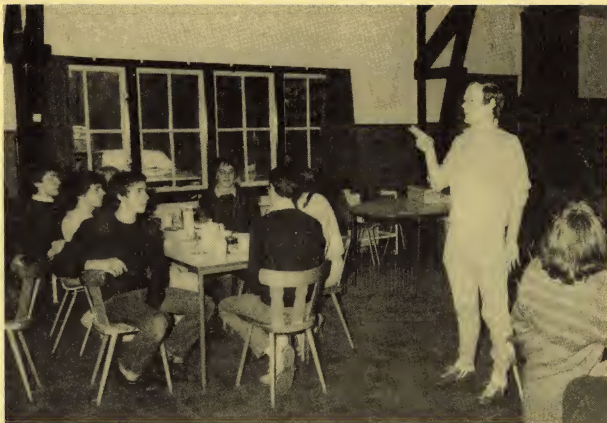
Toen ik op de Jeugdconferentie rustig zat te eten (wat overigens prima was) zagen we opeens onze Sternieuwsredacteur broeder Kraanen in actie. Na een babbeltje bij ons aan tafel vroeg hij of iemand iets over dit kamp wilde schrijven, en omdat mij dat wel leuk leek, zat ik er meteen aan vast.

Anders dan anderen jaren was dit kamp een maand eerder. En dat werd voor velen een koude ervaring, want vroeg

opstaan (sommigen al om 6 uur) uit een soms koude slaapzak was dan ook helemaal geen probleem. Dat dit overigens niet voor iedereen gold, blijkt uit het feit dat de eerste ochtend de les moest vervallen. We hadden dit kamp een mooi thema meegegeven namelijk "Vreugde is overal en wil zich laten vinden".

Een goed thema dus, eentje om nog eens over na te denken en enthousiast bij te worden. Want daaraan heeft het

in dit kamp in het geheel niet ontbroken, wat weer een fijne sfeer te weeg bracht. Het programma zat goed in elkaar en was prima georganiseerd. Vandaar ook dat ik het niet na kan laten om de leiding mijn complimenten te maken en dat met de zekerheid dat ik niet de enige ben.

Een van de leukste activiteiten die we hadden was het spookavondspel.

Hier raakten sommige groepen kennelijk de weg kwijt en hadden behoorlijk de bibbers. De regen van de vrijdagmorgen gaf een sombere stemming maar ondanks dat werd de sport- en spel-activiteit met veel plezier en enthousiasme beleefd. Voor de rest van de dag werden we nog gezegend met mooi weer, zodat we na een swingende dansavond toch nog een warm kampvuur hadden. Waar we onder leiding

van onze havenzanger broeder Ton van Dam ons laatste beetje van onze kostbare stem verbruikten. Tenminste; dat hoopte de leiding, maar helaas... De volgende dag was tevens de laatste. Na een les van broeder Cor van Drogen, een oude bekende voor ons, waarin hij het thema nog eens extra kracht bijzette (wat overigens een fijn gevoel was) werd het helaas tijd om afscheid te nemen.

Nog gauw een paar fotootjes en adressen uitwisselen en... Toen was het afgelopen. Jammer, maar in de hoop het volgend jaar over te doen, gingen we met een voldaan gevoel naar huis. Het was een fijne tijd, en nogmaals mijn hartelijke dank aan de kampleiding.

Activiteitenavond van het district Breda.

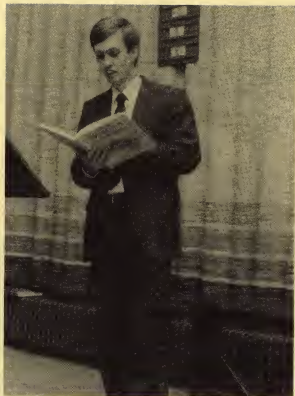
Op 19 maart werden door het district Breda een "potluck" (verrassingsmaaltijd) en een showavond gehouden. Een afwisselende talentenshow met muziek, zang, declamatie en toneel werd verzorgd door leden uit de gemeenten Vlissingen, Breda en Den Bosch, en gasten van buiten het district, onder wie zendingspresident Marvin van Dam en zijn echtgenote.

Broeder Johannes Noot zingt een liedje met gitaarbegeleiding. Zijn jongste zoon wilde er graag ook bij zijn.

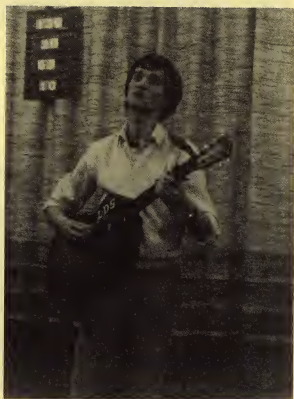
Komische voordracht door leden uit de gemeente Vlissingen.

Broeder Janko van Roosmalen uit Breda leest een verhaal voor.

Het echtpaar Marvin van Dam zingt.

Gastoptreden door broeder Merryn Jongkees.

Broeder Coenraad Heijdemann presenteert de talentenavond.

Districtsconferentie in Breda.

Op zondag 20 maart vond de halfjaarlijkse conferentie van het district Breda plaats. Verschillende broeders en zusters spraken over hoe wij een voorbeeld voor anderen dienen te zijn, en hoe wij onze vrienden en bekenden voor het evangelie kunnen interesseren. Per-

Toespraak door broeder H. Gout, raadgever van de zendingspresident.

Een aantal van de aanwezigen.

Toespraak door zuster M. Noot, ZHV-presidente van het district Breda.

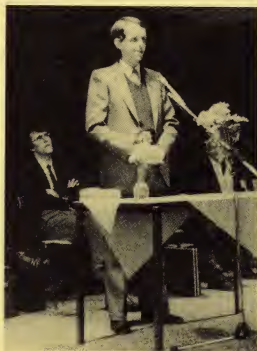
Het jeugdwerkkoor zingt.

*Zuster S. van Dam spreekt,
vertaald door zuster M. Noot.*

soonlijke ervaringen en getuigenissen van een aantal sprekers versterkten de boodschap. Tijdens deze conferentie konden de leden kennismaken met de nieuwe zendingspresident Marvin van Dam en diens echtgenote, die beiden ook tot de sprekers behoorden. Verder werd broeder Coenraad Heijdemann voorgesteld als tweede raadgever in het districtspresidium.

*Een gemengd koor
van leden en zendelingen.*

*Broeder C. Heijdemann, nieuwe
tweede raadgever van districts-
president H. van Dam (links).*

**ZHV-
ontspanningsdag
te Amsterdam,
april 1983.**

Zaterdag 9 april 1983 werd voor de Ring Den Haag Nederland de jaarlijkse ZHV-ontspanningsdag gehouden in het kerkgebouw van Amsterdam. Alle zusters vanaf 19 jaar waren uitgenodigd, de broeders hadden een vrije zaterdag om op hun kinderen te passen.

Het ochtendprogramma werd op de gebruikelijke wijze geopend met een lofzang en gebed. Korte toespraken werden gegeven door zuster Gaster, zuster Sluyter en broeder Reynders, afgewisseld met zang door de zusters van de wijk Amsterdam.

Geïllustreerd door Mike Rogan

Ik was zes toen mijn vader Bimbo meebracht, een wit met zwart foxterriertje dat zo klein was, dat hij in de zak van mijn vaders jas paste. Een huisdier is natuurlijk leuk, maar er komt ook werk aan te pas. Mijn grote broer, Alan, en ik hadden de taak ons hondje iedere dag eten te geven en ervoor te zorgen dat er altijd een bakje schoon water voor hem klaarstond. Naarmate hij groter werd, moesten we hem ook weleens in bad stoppen en eer we daar mee klaar waren, waren wij even nat als Bimbo. Wij hielden heel veel van ons hondje en we behandelden hem alsof hij een lid van het gezin was.

In de vier korte jaren van Bimbo's leven maakte hij een heleboel mee, zoals die keer dat mijn broer roodvonk had. In die tijd konden besmettelijke ziekten nog niet zo goed worden voorkomen of behandeld als nu, dus als iemand zo'n

ziekte had, mocht niemand van het gezin het huis uit. Mijn vader ging drie weken lang bij mijn grootouders logeren, zodat hij gewoon naar zijn werk kon blijven gaan. Maar wij, en ook Bimbo, moesten binnen blijven.

Er werd een kaart voor het raam gehangen om aan te geven dat we in quarantaine waren en er kwam niemand behalve de dokter. Als moeder dan de deur opendeed om hem binnen te laten, schoot Bimbo naar buiten. Of moeder of ik moesten hem dan achterna en hem terugbrengen naar zijn „gevangenis” zodat hij de ziekte niet aan anderen over zou brengen. Ik weet niet wie er de grootste hekel aan die quarantaine-tijd had – ik, mijn moeder of Bimbo.

En toen, op een dag in de lente, vonden we Bimbo uitgestrekt in de achtertuin alsof hij dood was. Zou hij roodvonk hebben? vroeg ik mezelf af. Ik weet nog hoe ik op weg naar de dierenarts alsmat bad dat Bimbo niet dood zou gaan. De dierenarts zei ons dat ons hondje iets giftigs had gegeten en een paar dagen in het dierenziekenhuis moest blijven. Toen we Bimbo later weer mee naar huis namen, gaven we hem veel liefde en aandacht en bleven we voor hem bidden. Onze gebeden werden verhoord en hij werd inderdaad weer helemaal beter.

De zomer daarop brachten we een paar maanden door in ons zomerhuis in de bergen. Bimbo ging heel graag met ons op stap, want dan kon hij heerlijk door de bossen rennen en de eekhoorntjes achterna zitten. Op een dag kwam hij thuis met z'n staart tussen z'n poten en z'n

VAN VRIEND TOT VRIEND

Dwan J. Young

Algemeen presidente van het jeugdwerk

hele snoet vol met iets wat eruit zag als lange snorharen. Het waren allemaal stekels van een stekelvarken, die zelfs binnenin z'n bek zaten. Wij wikkelden hem voorzichtig in een deken en droegen hem naar een van de burens waar een dokter die mensen behandeld logeerde. Heel behoedzaam haalde hij alle stekels eruit en weer bad ik dat ons hondje helemaal beter zou worden. We dachten dat Bimbo zijn lesje wel had geleerd, maar notabene de volgende dag vond hij het stekelvarken weer, en moesten we een tweede keer naar onze goede buurman de dokter toe. Daarna bleef hij uit de buurt van stekelvarkens.

Hoe meer we voor Bimbo zorgden, hoe meer we van hem hielden. Hij werd een van mijn beste vriendjes. Ik vond 't fijn dat ik een dier had om van te houden, om voor te zorgen, en die ook van mij hield. Hoe ik hem ook behandelde, altijd begroette hij me met een vrolijk blafje en kwispelend staartje. Het was van hem dat ik leerde hoe ik een trouwe vriendin moest zijn.

Naarmate ik ouder werd en met anderen in de buurt vriendschap sloot, ontdekte ik dat ik een vriendin moest *zijn* om er een te kunnen *hebben*. Net zoals er tijd voor nodig was om voor Bimbo te zorgen, was er ook tijd voor nodig om mijn vrienden te laten zien dat ik echt van ze hield. Soms hadden ze alleen maar een luisterend oor nodig. Een telefoontje om ze uit te nodigen voor een spelletje bij mij thuis maakte hen blij. Ik leerde dat ik *mijn* deel moest doen om de vriendschap te laten groeien.

Op school waren er van allerlei gelegenheden om een goede vriendin te zijn. Ik weet nog hoe moeilijk ik 't ermee had als ik niet als een van de eersten uit de klas gekozen werd voor een team of een

andere activiteit. Die ervaring herinnerde mij eraan dat wanneer ik een kans kreeg om te kiezen, ik moest letten op wie er aan een beurt toe was. Een goed moment om vriendelijk te zijn was wanneer er nieuwe leerlingen in de klas bijkwamen. Ik ontdekte dat als ik hen hielp om zich welkom en gelukkig te voelen, ik zelf ook gelukkig was.

Nu ik algemeen presidente van het jeugdwerk ben, ben ik in de gelegenheid geweest om met veel mensen over de gehele wereld vriendschap te sluiten. Toen ik mijn vrienden in Bolivia bezocht, begreep ik niet wat ze zeiden, want ze spraken Spaans, maar ik voelde wel dat zij van mij hielden. Ik voelde ook hoeveel de leiders en leidsters van de kinderen hielden en hoeveel de kinderen van hen hielden. In Japan spreken mijn vrienden een heel andere taal, maar dat weerhield hen er niet van om mij te laten zien hoeveel zij om mij gaven.

Liefhebben is een belangrijk onderdeel van het evangelie. Onze Heiland, Jezus Christus, heeft tegen ieder van ons gezegd „Gij moet de Here, uw God, liefhebben met uw ganse hart, en met uw ganse macht, verstand en sterkte; en . . . uw naaste . . . als uzelf. . .” (Leer en Verbonden 59:5–6.)

Wanneer we het goede doen, laten we onze Hemelse Vader zien dat we van Hem houden. Als wij anderen vriendelijk behandelen, belangstelling en bezorgdheid tonen, en anderen behandelen zoals wij behandeld willen worden, gehoorzamen we zijn gebod.

Ik bid dat jullie anderen zullen laten merken hoeveel jullie om hen geven. Dan zullen jullie leraars en leraressen, jullie familie, jullie vriendjes en vriendinnetjes en jullie huisdieren door jullie daden weten hoeveel jullie van hen houden. □

WAAROM HEBBEN WE VASTENZONDAG?

Sally Gunnell

Gefilustreed door Richard Hull

Vasten is een belangrijk onderdeel van het lid-zijn van De Kerk van Jezus Christus van de Heiligen der Laatste Dagen. Hier volgt een gesprek tussen een jongen en zijn vader over het vasten. Als jij vragen hebt over het vasten, zullen die er misschien ook door beantwoord worden.

Jongen: Pap, waarom hebben we vastenzondag? En wat is vasten eigenlijk?

Vader: Vasten wil zeggen een poos niet eten en niet drinken. Jezus Christus gaf ons zelf het voorbeeld door ook te vasten.

Jongen: Ik weet niet of 't me zou lukken om niet te eten en niet te drinken.

Vader: Het is ook niet gemakkelijk, en onze Hemelse Vader verwacht van kleine kinderen niet dat zij zullen vas-

ten. Als je groot genoeg bent en wilt vasten, kun je het beste beginnen door slechts één maaltijd over te slaan.

Jongen: Maar waarom we vasten weet ik nog steeds niet.

Vader: Eén reden voor ons vasten is dat het iets is wat ons door Jezus werd geleerd. We kunnen in de Schriften over vasten lezen. De verzen die we 't beste daarvoor op kunnen zoeken zijn: Exodus 34:28; Matteüs 4:2 en 6:16-18; Helaman 3:35 en Leer en Verbonden 59:12-14.

Nog een reden voor ons vasten is om de armen en behoeftigen te helpen. We geven het geld dat we uitsparen door onze maaltijden over te slaan aan het vastengavefonds. Met dat geld worden anderen die niet genoeg te eten hebben geholpen.

Vasten is ook een manier om zelfbe-

heersing te ontwikkelen. Als we kunnen leren ons te beheersen op het gebied van eten en drinken, zullen we ons ook beter beheersen bij andere dingen die wij doen. Dat is een van de zegeningen van het vasten.

Jongen: Wanneer vasten we, pap? Ik weet wel dat het niet iedere zondag is.

Vader: Tenzij er op de eerste zondag van de maand een bijzondere conferentie is, valt vastenzondag altijd op die dag. Vastenzondag is ook een gelegenheid waarbij we ons getuigenis geven. Het is altijd alsof de Geest van onze Hemelse Vader tijdens de vasten- en getuigenisvergadering heel dicht bij ons is. Kan dat komen omdat we dan aan 't vasten zijn, denk je?

Jongen: Vast wel! Ik vind de getuigenisvergadering fijn. Ik voel me dan altijd wat dichterbij mijn Hemelse Vader. Maar kunnen we alleen op vastenzondag vasten?

Vader: Welnee, we kunnen vasten wanneer we dat willen, of wanneer we behoefte hebben aan bijzondere zegeningen voor anderen of voor onszelf. Weet je nog toen tante Katrien zo ziek was? Toen heeft de hele familie voor

haar gevast en gebeden. Ze kreeg toen ook een bijzondere zegen van de priesterschap. Omdat de Heer onze gebeden toen verhoorde, slaagden de operatie en de verdere behandelingen en werd tante Katrien weer beter.

Nog een belangrijke reden om te vasten is om ons te helpen nederiger te zijn en ons dichterbij onze Hemelse Vader te voelen, zodat wij zijn leiding en invloed in ons leven kunnen hebben.

Jongen: Hoelang doen we 't dan zonder eten en drinken?

Vader: Je moeder en ik vasten vierentwintig uur, ofwel vanaf het avondeten op de ene dag tot aan het avondeten van de volgende dag.

Jongen: Da's wel lang.

Vader: Dat is zo, en omdat het niet altijd gemakkelijk is, kunnen we bidden en onze Hemelse Vader vragen om de kracht om ons vasten vol te houden. Natuurlijk wordt het vasten gemakkelijker naarmate we het vaker doen. En er zal een tijd komen dat jij, met oefening en gebed, ook in staat zult zijn om te vasten. □

VISSEN ONDER 'T IJS

Ruth Schiefen

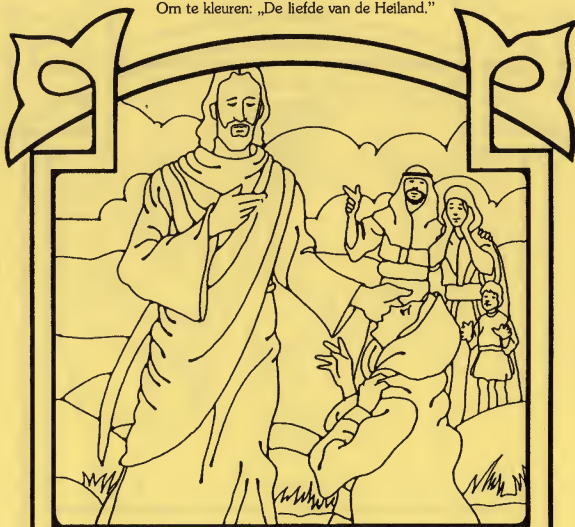
Een jongen ging eens samen met zijn vader en zijn oom vissen onder 't ijs. In totaal ving en ze negen vissen. De vader ving een derde van 't totaal. De oom ving twee keer zoveel vis als de vader. Hoeveel vis ving de jongen? □

De liefde van de Heiland

Scott Greer

Om te kleuren: „De liefde van de Heiland.”

**Jezus
geneest
de zieken**

**Jezus
dient alle
mensen**

**Jezus
leert het
evangelie**

**Jezus
heeft
iedereen lief**

Intussen stonden in de recreatiezaal de tafels feestelijk gedekt voor de lunch, die verzorgd was door enige zusters van het ringbestuur. Er werd een kleine bijdrage gevraagd. Als verrassing stond bij ieders bord een mini bonbondoosje met daarin een bonbon, was je de gelukkige er twee bonbons in te vinden, dan mocht je helpen de tafels afruimen. Het bekijken waard waren de schilderijen van zuster Steyn, tekeningen van zuster Rustiger, poppen van zuster Rustiger, draadwerkschilderijen van zuster Rentsmach, brooddeegfiguren van

zuster Mulder, allen van de Gemeente Den Helder. Het middagprogramma stond onder leiding van de ZHV-presidente van Apeldoorn zuster Kloosterboer, die geassisteerd werd door zuster Vels. Er werd ons een Israëliësch volksdans geleerd. Verschillende spellen werden gedaan, waaraan kleine prijzen waren verbonden. Schetsjes werden opgevoerd en er werden oud Nederlandse liedjes gezongen. Alles verzorgd door de wijk Apeldoorn. Er werd bedankt en gesloten met gebed. We mogen terugzien op een zeer geslaagde dag.

De leden werken samen met de zendelingen.

De laatste tijd hebben we samen met een lid een onderzoekster onderwezen. De onderzoekster heeft er werkelijk vooruitgang door geboekt. Woensdag heeft ze voor het eerst gebeden. Het is opwindend te zien hoe ze vooruitgaat... er zijn in alle districten in onze zone onderzoekers die bijna klaar zijn om gedoopt te worden. (Ouderling Brad Wright, Apeldoorn).

In de tijd dat ik in Dordrecht diende, deed ik een bijzondere ervaring op met de hulp van leden bij het onderwijzen. Terwijl wij op straat werkten, maakte mijn collega een afspraak met een jongeman en zijn vriendin. Toen wij hen die week gingen onderwijzen, ontdekten we tot onze verbazing dat de jongedame een inactief lid was - zij was gekomen om ons te helpen haar vriend te onderwijzen. Wij onderwezen hem zes weken en zij was er elke keer bij om ons te helpen, om haar gevoelens met ons te delen en om haar getuigenis te geven. Wij voelden de Geest telkens erg sterk en toen Herbert, onze onderzoeker, klaar was voor de doop, werd Peggy weer actief! De samenwerking bij deze ervaring was niet alleen van groot belang voor de onderzoeker, maar ook voor het lid.

Een week voordat Herbert gedoopt werd, kwamen er drie gezinnen uit de gemeente met Peggy naar zijn huis voor

een haardvuuravond. Zij lieten hem weten dat hij welkom was in de gemeente - zo zetten zij de kroon op dit bijzondere bekeringsproces. (Ouderling Pat Dunshoe).

Van weken als deze word je werkelijk enthousiast over het zendingswerk. We hebben de film "Het oude Amerika spreekt" aan zoveel onderzoekers laten zien als we maar konden, en we hebben verschillende keren samen met leden onderwezen. Ik heb echt het verschil gezien als er een lid is dat de onderzoeker begeleidt en hem zich welkom laat voelen in de kerk. (Ouderling Peter van der Graaff, Amsterdam).

Wij hebben de afgelopen week vier maal met leden onderwezen. Het waren positieve ervaringen en zij versterkten mijn getuigenis van het belang van het werk door de leden. (Ouderling Scott Acton, Mechelen).

Wij hebben een fijne week gehad: een paar mensen in de kerk, een aantal keren met leden onderwezen en een paar keer opgesplitst met leden.

Ik heb samen met een lid gewerkt dat zich voorbereidt op een zending; het was een fijne ervaring. Hij was eerder samen met een zendeling op pad geweest en vond het fijn, hij was blij dat weer te kunnen doen. Het ging heel fijn.

We zijn ergens binnen genodigd en hebben een man onderwezen. Bert, het lid, heeft ons goed geholpen en het voor ons allemaal eenvoudiger gemaakt. Het zijn hier fijne leden en ze zijn bereid ons te helpen. Amsterdam is groots. (Ouderling John Huntsman, Amsterdam).

Wij zijn samen met een lid naar onze afspraak geweest. Het gaat altijd zo goed als er een lid bij is. (Ouderling Thomas Manning, St. Niklaas).

Het is groots om leden te hebben die helpen bij het onderwijzen en zo. Wij onderwijzen hier in St. Niklaas meer met de leden dan ik ooit gedaan heb - en het is buitengewoon om met de leden samen te werken ... Wij hopen nog veel meer met de leden te kunnen doen - ze

zijn groots en ik weet dat wij met hun hulp het werk kunnen uitbouwen. (Ouderling Drew Winebrenner, St. Niklaas).

Het werkelijke succes kwam door een verwijzing van een lid. (Ouderling Mark Robinson, Rotterdam).

Sinds de conferentie hebben we meer met de leden samengewerkt - wat een geestelijke prikkel! Alleen al de aanwezigheid van iemand anders en zijn geest te voelen! Niet dat ik mijn collega's niet waardeer, maar die 'derde' ('vierde', met de Geest) doet wonderen... de leden zijn wonderbaarlijk - hun hulp om de taalbarrière te overwinnen helpt echt! En ze zijn zo hulpvaardig. Het is groots. (NN).

Verandering in het verwijzingsstelsel voor zendelingen.

Om meer succes te kunnen behalen door middel van verwijzingen voor zendelingen, en om de leden te stimuleren meer samen te werken met de zendelingen, heeft de kerk het bestaande systeem en de behandeling van verwijzingen gewijzigd.

Op alle nieuwe introductiekaarten wordt gevraagd of het niet-lid zich bereid heeft verklaard vertegenwoordigers van de kerk te ontvangen. Is dit niet zo, dan wordt u gevraagd uw vriendschappelijk contact voort te zetten en een introductie in te dienen zodra uw vrienden daartoe wel bereid zijn. Als het niet-lid zich niet bereid heeft verklaard vertegenwoordigers van de kerk te ontvangen, wordt de introductiekaart niet naar de zendelingen gestuurd.

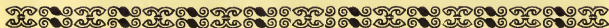
Uitgebreid onderzoek heeft aangetoond

dat het aannemen van een uitnodiging om zendelingen te ontvangen een belangrijke factor is bij het succes door middel van verwijzingen. Als het niet-lid niet gewillig is zendelingen te ontvangen, kunnen de zendelingen maar zelden beginnen met het onderwijzen van het evangelie en kan het niet-lid gekrenkt zijn. Als de leden hun vrienden op een bezoek van de zendelingen voorbereiden en vragen of zij bezoek van de zendelingen willen ontvangen, is het waarschijnlijker dat zij uiteindelijk het evangelie aannemen.

Het diaklankbeeld 'Hoe groot zal dan uw vreugde zijn' (VV OF 3357 DU) is door de kerk samengesteld om de leden een beter begrip van de werkwijze bij deze vriendschap te geven en is in alle rijken en districten voorhanden.

Het zendingsechtpaar Marvin van Dam thuis met hun 6 kinderen.

District Groningen.

De voorjaarsconferentie van het district Groningen vond op zondag 8 mei plaats in het kerkgebouw te Emmen. Voor het eerst vonden beide algemene vergaderingen op de zondagmiddag plaats. Dit lijkt een groter aantal leden te hebben gestimuleerd om beide vergaderingen te bezoeken.

In de eerste vergadering werd vooral duidelijk gemaakt hoe leden hun vrienden en bekenden voor het evangelie kunnen interesseren. Wij dienen hen te laten zien dat wij persoonlijk belang in

hen stellen. Ook moeten wij laten merken dat de kerk veel voor ons betekent. De tweede vergadering stond ook voor een groot deel in het teken van het zendingswerk. Tot de sprekers behoorden zuster C.F. Baker uit Almelo, die enkele maanden geleden terugkeerde van een zending in het zendingsgebied Nederland, het echtpaar van Wijk uit Leeuwarden, dat binnenkort een zending hoopt te vervullen, zendingspresident M. van Dam en zijn echtgenote en regionaal vertegenwoordiger broeder

Zendingspresident Marvin van Dam.

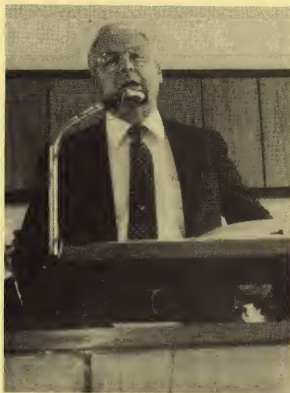

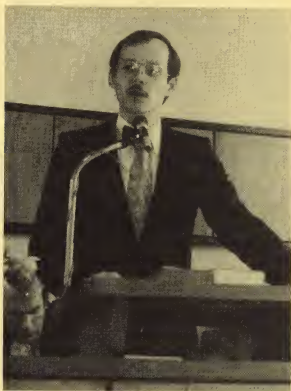
*Een deel van de aanwezigen in de kerk
in Emmen.*

Broeder en zuster Van Wijk.

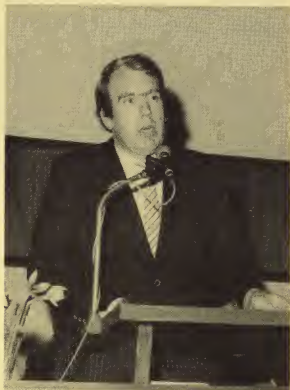
Regionaal vertegenwoordiger Dale R. Curtis tijdens zijn toespraak.

De nieuwe districts-president Budde Gout.

D. Curtis. President van Dam vertelde o.a. over zijn voorouders, die tot de eerste bekeerlingen in Nederland behoorden en die samen met andere pioniers de Amerikaanse vlakten zijn overgestoken.

Een belangrijke gebeurtenis was de roeping van een nieuw districtspresidium. Deze conferentie stond voor het laatst onder leiding van president B. Koens,

President Bart Koens leidde voor het laatst de districtsconferentie.

die zes jaar het district Groningen heeft geleid; een periode waarin verschillende gemeenten veel vooruitgang hebben gemaakt. Hij bedankte de raadgevers waarmee hij het laatste jaar heeft samengewerkt, broeder S. Heijdemann en broeder R. Lefrandt. Als nieuwe districts-president werd broeder B. Gout geroepen, met P. van 't Schip en A. Aukema als raadgevers.

De kerk helpt Ghana, Colombia en Tahiti.

Naar de afdeling welzijnsdiensten ons meedeelde, stuurt de kerk voedsel en medische hulpmiddelen naar Ghana en bouw materiaal naar Colombia en Tahiti. Er is ongeveer 45 ton aan voedsel en medische hulpmiddelen naar Ghana verscheept. Ghana heeft op het moment, en vooral sinds de terugkeer van meer dan een miljoen Ghanezen vanuit Nigeria, met voedselschaarste te kampen, aldus Glen L. Pace, directeur van de welzijnsdiensten.

Broeder Pace zei: "De regering van Nigeria heeft kort geleden alle visa van niet-Negerianen in het land ingetrokken; hierdoor moesten meer dan een miljoen Ghanezen naar hun land terugkeren. De al bestaande voedselschaarste werd dus nog ernstiger."

Het bouw materiaal voor Colombia en Tahiti werd op verzoek van de plaatselijke kerkleiders verscheept. Deze landen zijn onlangs respectievelijk door een aardbeving en een orkaan getroffen.

Broeder Pace zei: "Een aantal huizen is volkomen vernietigd of zeer ernstig beschadigd. Nadat al het aanwezige bouw materiaal was gebruikt, hebben de kerkleiders in Tahiti en Colombia Salt Lake City om steun gevraagd."

Broeder Pace meldde dat alle voorraden en materiaal die naar deze drie landen zijn verscheept betaald zijn uit het vastengavenfonds.

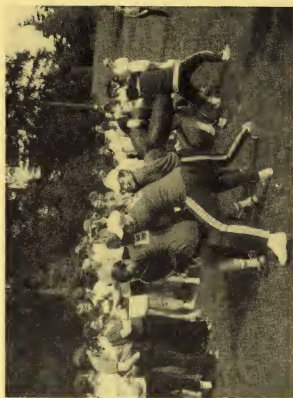
Hij voegde hier aan toe dat kerkleden in deze landen in vrijwillige arbeid in de reparaties van de huizen voorzien.

Het voedsel voor Ghana, o.a. tarwe, bonen, rijst, zout, suiker, plantaardige olie en melkpoeder, werd door de kerkleden van de drie ringen in Centerville (Utah) verpakt.

Ongeveer 20 ton van de voorraad zal onder het volk worden uitgedeeld, de rest gaat naar de kerkleden die het nodig hebben. Ghana telt zo'n 1000 kerkleden. Broeder Pace voorspelde dat het komende oogstseizoen de voedselschaarste verder zal helpen verlichten.

Nationale sportdag op 2e Pinksterdag te Apeldoorn.

bevestiging van de Geest dat we de woensdag daarop erheen moesten. We baden om het juiste tijdstip en voelden de invloed van de Geest opnieuw. Nu wisten we dat we niet 's ochtends moesten gaan. In de middag gingen we weer op onze knieën en deze keer ontvingen we een dringend „NU“!

We gingen gelijk op pad, maar op weg wipte ik even een winkel in om een filmpje weg te brengen. Toen ik dat filmpje op de toonbank legde, werd ik omgeven door een wonderbaarlijke kracht, en het leek welhaast alsof de Geest, terwijl het woord „NU“! in mijn gedachten werd herhaald, gekrenkt was. Ik voelde hoe ik werd voortgestuwd, de winkel uit en de auto weer in. Drie minuten laten stonden we op de stoep bij

onze jonge vriend. Hij had zitten lezen in het Boek van Mormon en dacht net aan ons. Al luisterend kwam de bereidheid om de lessen te ontvangen weer terug.

Wij stelden de omgang met de fijne broeders en zusters in ons zendingsgebied zeer op prijs. Het ontroerde ons toen een zending, die uit ons district werd overgeplaatst, zei: „Ik ben eens nagegaan of er in mijn nieuwe district een zendingsechtpaar is. Ik had er zo op gehoopt, maar helaas is het niet zo.“ Hij was echt teleurgesteld.

Wij zijn dankbaar voor president Kimballs boodschap en voor het effect dat deze op ons had. Een zending voor echtparen? Jazeker! En hoe is dat dan? Vol heerlijke verrassingen. □

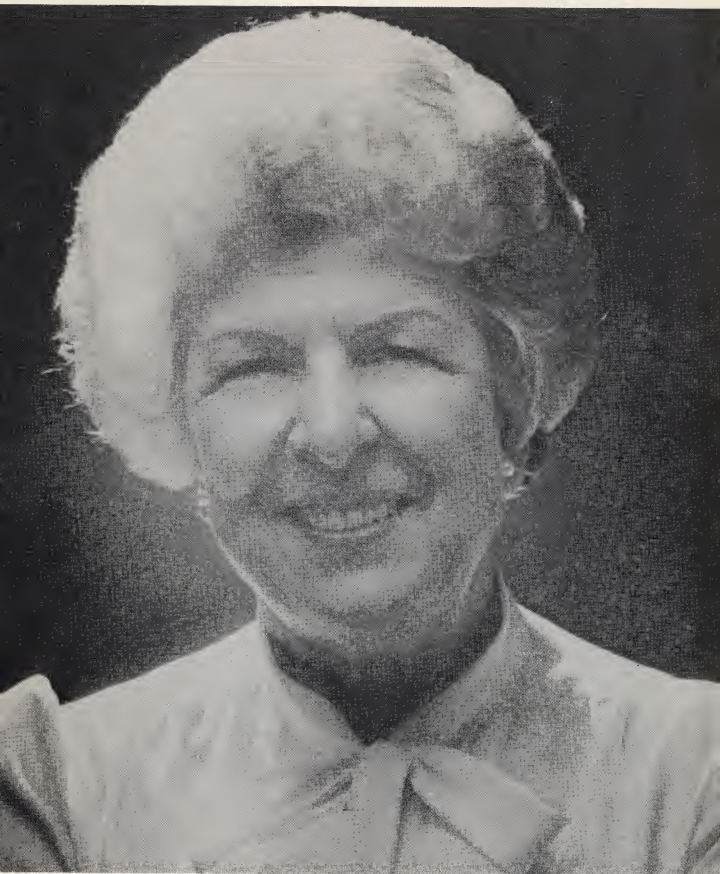

Foto van Eldon K. Linschoten

DE LAMP DES HEREN

Ouderling Boyd K. Packer
van het Quorum der Twaalf Apostelen

Geestelijke zaken worden niet op precies dezelfde manier geleerd als wij andere dingen die wij kennen hebben geleerd, hoewel zaken zoals lezen, luisteren en overpeinzen ook aangewend kunnen worden. Ik heb ervaren dat het een bijzondere houding vergt om geestelijke zaken zowel te onderwijzen als te leren. U zult merken dat een aantal dingen die u weet, of nog te weten zult komen, moeilijk aan anderen kunnen worden uitgelegd. Ik weet heel zeker dat het ook zo bedoeld was.

Hoe smaakt zout?

Ik zal u eens vertellen over iets wat ik meemaakte voor ik algemene autoriteit was en waardoor ik ten zeerste werd getroffen. Ik zat eens in een vliegtuig naast een openlijke atheïst, die dermate aandrong op zijn ongeloof, dat ik hem mijn getuigenis gaf. „U heeft ongelijk,” zei ik. „Er is een God en ik weet dat Hij leeft!”

„Dat weet u niet,” luidde zijn tegenwerping. „Niemand weet dat. U kunt het niet weten!” Toen ik niet wilde toegeven, stelde de atheïst, die advocaat was, wat wellicht de grote vraag is als het gaat over een getuigenis. „Nou goed,” zei hij op een spottende, denigrerende toon. „U zegt het te weten. Vertel me maar eens hoe u het weet.”

Toen ik een antwoord trachtte te geven merkte ik dat ik, ondanks mijn jaren aan de universiteit, niet in staat was om met de ander te communiceren.

Jonge zendelingen voelen zich weleens voor schut staan wanneer cynische en sceptische mensen hen minachtend behandelen omdat zij niet voor alles een antwoord pasklaar hebben. Een dergelijke spot is er de oorzaak van dat zij zich beschaamd afwenden. (Weet u nog: de ijzeren roede, het ruime gebouw en het gespot? Zie 1 Nephi 8:28.)

Toen ik de woorden *Geest* en *getuigenis* gebruikte, zei de atheïst: „Ik weet niet waar u 't over heeft.” De woorden *gebed*, *onderscheiding* en *geloof* hadden evenmin betekenis voor hem. „Ziet u wel,” zei hij, „u weet 't niet echt. Als u 't wèl wist, zou u me kunnen vertellen hoe u het weet.”

Ik voelde dat ik er wellicht niet verstandig aan had gedaan om tot hem te getuigen en ik wist even geen raad. En toen kwam de bijzondere ervaring! Ik herinnerde me iets. En hier haal ik een uitspraak van de profeet Joseph Smith aan: „De eerste aanduiding van de geest van openbaring kan de mens van nut zijn. Wanneer u bijvoorbeeld bemerkt hoe zuivere intelligentie u toevloeit, zal dit u onverwachte ideeën geven. . . . De dingen die u door de Geest Gods werden ingegeven, zullen bewaarheid worden; en door aldus de Geest Gods te leren kennen en begrijpen, kunt u het beginsel van openbaring verder aankweken, totdat u in Jezus Christus volmaakt wordt.” (*Leringen van de profeet Joseph Smith*, blz. 133.)

Een dergelijk idee kwam bij me op en ik zei tegen de atheïst: „Laat mij u eens vragen of u weet hoe zout smaakt.”

„Ja, natuurlijk,” antwoordde hij.

„Wanneer hebt u voor 't laatst zout geproefd?”

„Zojuist, bij het eten.”

„U denkt alleen maar te weten hoe zout smaakt,” zei ik.

„Welnee,” hield hij vol, „als ik iets weet, dan is het wel hoe zou smaakt.”

„Als ik u een kopje zout en een kopje suiker gaf en u liet proeven, zou u dan het zout kunnen onderscheiden van de suiker?”

„Nu begint u kinderachtig te doen,” was zijn antwoord.

„Vanzelfsprekend ken ik het verschil tussen die twee. Ik ken de smaak van zout. Ik proef het iedere dag en ik ken de smaak zo goed als wat.”

„Goe dan,” zei ik, „aangenomen dat ik nog nooit zout heb geproefd, wilt u me dan eens uitleggen hoe het precies smaakt.”

Na enig nadenken deed hij een poging met, „Wel, uh, nou ja, het is niet zoet en niet zuur.”

„Daarmee heeft u me verteld wat het niet is, maar nog niet wat het wèl is.”

Na diverse pogingen moest hij het, natuurlijk, opgeven. Hij was niet in staat om louter met woorden een zo alledaagse ervaring als de smaak van zout duidelijk te maken. Nu gaf ik hem weer mijn getuigenis en zei: „Ik weet dat er een God is. U maakte dat getuigenis belachelijk en zei dat als ik dat *echt* wist, ik u precies zou kunnen vertellen hoe ik dat wist. Beste vriend, geestelijk gesproken heb ik zout geproefd. Ik ben evenmin in staat u met woorden duidelijk te maken hoe deze kennis tot mij is gekomen, als u in staat bent mij te vertellen hoe zout smaakt. Maar ik herhaal: er is een God! En Hij leeft! En omdat u dat niet weet, hoeft u niet te proberen mij te vertellen dat ik het ook niet weet, want ik weet het wel degelijk!”

Toen we uit elkaar gingen, hoorde ik hem mompelen: „Ik hoef die godsdienst

van u niet. Ik heb geen kruk nodig.”

Sindsdien heb ik er nooit meer last van gehad, en heb ik mij niet geschaamd dat ik niet in staat ben met louter woorden alles uit te leggen wat ik geestelijk weet. De apostel Paulus zei het zo:

„Hiervan spreken wij dan ook met woorden, die niet door menselijke wijsheid, maar door de Geest geleerd zijn, zodat wij het geestelijke met het geestelijke vergelijken.

Doch een ongeestelijk mens aanvaardt niet hetgeen van de Geest Gods is, want het is hem dwaasheid en hij kan het niet verstaan, omdat het slechts geestelijk te beoordelen is.” (1 Korintiërs 2:13–14.)

Niet met woorden alleen

Geestelijke kennis kan niet met woorden alleen worden uitgedrukt. Wij kunnen anderen echter wèl met woorden aantonen hoe zij zich erop kunnen voorbereiden de Geest te ontvangen. De Geest zelf zal daarbij helpen. „Want wanneer iemand spreekt door de macht van de Heilige Geest, voert de macht van de Heilige Geest het tot het hart der mensenkinderen.” (2 Nephi 33:1.)

Wanneer we dan geestelijke kennis ontvangen, kunnen we bij onszelf zeggen: dat is het! Dat is wat er bedoeld wordt met die woorden in de openbaring. Vanaf dat moment kunnen woorden, mits ze zorgvuldig gekozen worden, worden gebruikt voor het onderwijzen van geestelijke zaken.

Wij hebben geen woorden (zelfs de Schriften hebben die niet) voor een volmaakte beschrijving van de Geest. In de Schriften wordt over 't algemeen het woord *stem* gebruikt, hetgeen de betekenis niet helemaal dekt. Die tere, verfiende geestelijke mededelingen worden niet met onze ogen gezien, noch met onze

„Gij hebt een engel gezien en hij sprak tot u . . .
doch gij waart gevoelloos geworden,
zodat gij zijn woorden niet hebt kunnen gevoelen.”

Schilderij van Arnold Friberg

oren gehoord. En hoewel het als een stem wordt beschreven, is het een stem die eerder wordt gevoeld dan gehoord.

Toen ik dit eenmaal begrepen had, kreeg één bepaald vers uit het Boek van Mormon zeer grote betekenis voor mij en werd mijn getuigenis van het boek oneindig veel groter. Het had te maken met Laman en Lemuël, die tegen Nephi in opstand kwamen. Nephi vermaande hen en zei: „Gij hebt een engel gezien en hij sprak tot u; ja, van tijd tot tijd hebt gij Zijn stem gehoord. Hij heeft met zachte inspraak tot u gesproken, doch gij waart gevoelloos geworden, zodat gij Zijn woorden niet hebt kunnen *gevoelen*.” (1 Nephi 17:45; cursivering toegevoegd.)

De stem van engelen

In een geweldige leerrede legde Nephi uit dat „engelen spreken door de macht van de Heilige Geest; daarom spreken zij de woorden van Christus. Daarom zeide ik tot u: Verheugt u in Christus' woorden, want Christus' woorden zullen u alles zeggen, wat gij moet doen.” (2 Nephi 32:3.)

Mocht een engel aan u verschijnen en met u spreken, dan zullen hij noch u beperkt zijn tot het gezichts- of gehoorsvermogen om te kunnen communiceren. Want er is inderdaad dat door de profeet Joseph Smith beschreven geestelijke proces, waardoor zuivere intelligentie onze geest binnenstroomt en wij kunnen weten wat wij behoren te weten zonder het saaie, tijdrovende studeren, want het is openbaring.

Verder zei de profeet:

„Al hetgeen God in zijn oneindige wijsheid goed heeft geacht ons met betrekking tot ons aardse lichaam te openbaren, terwijl wij in een sterfelijke toestand verkeren, wordt ons in het

abstracte geopenbaard . . . het wordt aan onze geest geopenbaard, alsof wij in het geheel geen lichaam hadden. En de openbaringen, die onze geest zullen zalig maken, zullen ook ons lichaam redden.” (Leringen van de profeet Joseph Smith, blz. 323–324.)

De stille, zachte stem

De stem van de Geest wordt in de Schriften beschreven als zijnde noch „luid” noch „scherp”. Het is „geen geluid des donders, noch een geluid van groot geweld”, maar daarentegen „een zoete, volmaakt zachte stem, als het ware een fluistering”, en zij kan doordringen „tot in het binnenste der ziel” en het hart „doen branden”. (3 Nephi 11:3; Helaman 5:30; Leer en Verbonden 85:6–7.) Bedenk dat Elia merkte dat de stem van de Heer niet in de wind was, noch in de aardbeving, noch in het vuur, maar „het suizen van een zachte koelte” was. (1 Koningen 19:12.) (Noot van de vertaalster: de King-James bijbel spreekt van „een stille, zachte stem”.)

De Geest trekt onze aandacht niet door stemverheffing of door ons met een ruwe hand bij de schouder te schudden. Nee, Hij fluistert. Zijn stem raakt ons zo zachtjes aan, dat als we met andere dingen bezig zijn, wij zijn aanraking misschien niet zullen voelen. (Geen wonder dat het woord van wijsheid ons is geopenbaard, want hoe zou de dronkaard of degeen die aan drugs verslaafd is een dergelijke stem kunnen voelen?)

Een enkele keer zal die stem net genoeg druk uitoefenen dat wij er acht op slaan. Doorgaans echter zal de geest, wanneer wij geen aandacht schenken aan dat zachte gevoel, zich terugtrekken en wachten totdat wij Hem zoeken, bereid zijn te luisteren en in woord en daad

zeggen, zoals Samuël vanouds, „Spreek (Heer), want uw knecht hoort”. (1 Samuël 3:10.)

Geestelijke ervaringen zeldzaam

Ik heb ondervonden dat sterke, indrukwekkende geestelijke ervaringen niet vaak ons deel zijn. En wanneer wij ze wel hebben, zijn ze gewoonlijk bedoeld voor onze persoonlijke stichting, instructie of terechtwijzing. Tenzij wij door bevoegd gezag geroepen zijn daartoe, worden wij er niet door gerechtigd om anderen raad te geven of terecht te wijzen.

Spreek niet lichtvaardig over uw ervaringen

Ik ben ook tot de overtuiging gekomen dat het niet verstandig is om steeds te spreken over buitengewone geestelijke ervaringen. Men moet deze dingen voor zich houden en er alleen over spreken wanneer de Geest ons daartoe aanzet, met de bedoeling dat anderen erdoor gezegend kunnen worden. Ik ben mij steeds bewust van de woorden van Alma:

„Aan velen is het gegeven de verborgenheden Gods te weten; niettemin wordt hun streng geboden, dat zij slechts dat gedeelte van Zijn woord aan anderen zullen mededelen, dat Hij de menskinderen verleent volgens de oplettendheid en ijver, die zij Hem betonen.” (Alma 12:9.)

Ik heb president Marion G. Romney eens raad horen geven aan zendingspresidenten en hun echtgenoten. Hij zei: „Ik vertel niet alles wat ik weet; ik heb zelfs mijn vrouw nooit alles verteld wat ik weet, want ik heb gemerkt dat wanneer ik te lichtvaardig spreek over heilige zaken, de Heer mij daarna niet wil vertrouwen.”

Mijns inziens moeten we deze zaken in ons hart bewaren en overwegen, zoals

volgens Lucas ook Maria deed met de goddelijke gebeurtenissen waarmee de geboorte van Jezus omgeven werd. (Zie Lucas 2:19.)

Geestelijke zaken kunnen niet geforceerd worden

Er moet nog iets geleerd worden: een getuigenis wordt iemand niet plotseling opgedrongen; een getuigenis groeit. Wij worden qua getuigenis op dezelfde manier groot als ons lichaam dat doet; we merken er nauwelijks iets van omdat het door groei komt.

Het is niet verstandig om onmiddellijk antwoorden of zegeningen naar wens te verlangen. Geestelijke zaken kunnen niet geforceerd worden. Woorden als dwingen, gebieden, bevelen en eisen vormen geen beschrijving van de manier waarop wij met de Geest om mogen gaan. De Geest kan net zo min gedwongen worden als een plantje tot uitspruiten of een ei voortijdig tot uitbroeden gedwongen kan worden. Wij kunnen een klimaat scheppen dat de groei bevordert, we kunnen voeden en beschermen; maar we kunnen niet dwingen: we moeten de groei afwachten.

Wees niet ongeduldig wat betreft het verwerven van grote geestelijke kennis. Laat die groeien en bevorder de groei, maar dwing zulke zaken niet, daar anders het gevaar ontstaat om te worden misleid.

Gebruik al uw mogelijkheden

Wij worden verwacht het licht en de kennis die wij reeds bezitten te gebruiken voor het uitwerken van ons leven. Wij behoren geen openbaring nodig te hebben om ons erop te wijzen dat we onze plicht moeten doen, want dat is ons in de Schriften al verteld; en evenmin behoren we openbaring te verwachten ter vervan-

ging van de geestelijke of aardse kennis die wij reeds ontvangen hebben – maar alleen om die uit te breiden. Wij moeten ons leven inrichten op een gewone, alledaagse manier, waarbij wij ons houden aan de routines, regels en reglementen die het leven beheersen. Regels en reglementen en geboden vormen een waardevolle bescherming. Mochten we geopenbaarde instructie nodig hebben om ons van koers te doen veranderen, dan zal die er zijn wanneer wij op dat punt van ons leven zijn aangeland. De raad om „ijverig werkzaam te zijn” is een zeer wijze. (Zie Leer en Verbonden 58:27.)

Natanaël of een Tomas

Er is een groot verschil in de onderlinge spiritualiteit van de mensen. Toen Filippus Natanaël vertelde dat hij „Hem gevonden (had), van wie Mozes in de wet geschreven heeft en de profeten, Jezus de zoon van Jozef, uit Nazaret”, antwoordde deze: „Kan uit Nazaret iets goeds komen”? Filippus zei: „Kom en zie.” Dat deed Natanaël en hij zag inderdaad. En wat moet Natanaël wel hebben gevoeld! Want zonder verder overtuigd te hoeven worden, riep hij uit: „Rabbi, gij zijt de Zoon van God.”

De Heer zegende hem voor zijn geloof en zei: „Voorwaar, voorwaar, Ik zeg ulieden, gij zult de hemel open zien en de engelen Gods opstijgen en nederdalen op de Zoon des mensen.” (Johannes 1:45–51.)

Tomas is een heel ander verhaal. Het gecombineerde getuigenis van tien van de apostelen kon hem er niet van overtuigen dat de Heer was opgestaan. Hij vroeg om tastbaar bewijs. „Indien ik in zijn handen niet zie het teken der nagels en mijn hand niet steek in zijn zijde, zal ik geenszins geloven.” (Johannes 20:25.)

Acht dagen later verscheen de Heer. „Breng uw vingers hier en zie mijn handen en breng uw hand en steek die in mijn zijde, en wees niet ongelovig, maar gelovig.” Pas *nadat* hij voor zichzelf had gezien en gevoeld, antwoordde Tomas met: „Mijn Here en mijn God!”

Vervolgens leerde de Heer een belangrijke les. „Omdat gij Mij gezien hebt, hebt gij geloofd? Zalig zij, die *niet* gezien hebben en toch geloven.” (Johannes 20:25–29; cursivering toegevoegd.)

Aldus de „ongelovige Tomas”, een heel ander man dan Natanaël, die de Heer beschreef als iemand „in wie geen bedrog is”. (Zie Johannes 1:47.) Voor Tomas gold „zien is geloven”; bij Natanaël was het andersom: geloven en dan „de hemel open zien en de engelen Gods (zien) opstijgen en nederdalen op de Zoon des mensen”. (Johannes 1:51.)

Groter dan u beseft

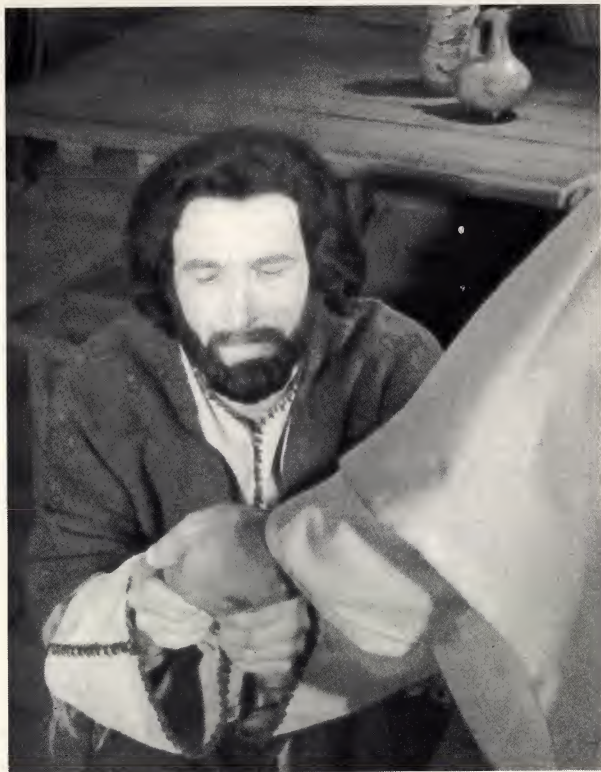
U hoeft niet te weifelen of zich te schamen omdat u niet alles weet. Nephi zei: „Ik weet, dat Hij Zijn kinderen liefheeft; toch weet ik niet de betekenis van alle dingen.” (1 Nephi 11:17.)

Uw getuigenis is misschien groter dan u wel denkt. De Heer zei tegen de Nephieten:

„En wie ook tot Mij komt met een gebroken hart en een verslagen geest, zal Ik met vuur en met de Heilige Geest dopen, zoals de Lamaniëten wegens hun geloof in Mij ten tijde hunner bekering met vuur en met de Heilige Geest werden gedoopt, *en zij wisten het niet.*” (3 Nephi 9:20; cursivering toegevoegd.)

Een paar jaar geleden kwam ik een van onze zoons tegen, die op dat moment net een jaar aan de andere kant van de wereld op zending was. Zijn eerste vraag was: „Pap, wat kan ik doen om geestelijk

„Breng uw vinger hier en zie mijn handen
en breng uw hand en steek die in mijn zijde.”

te groeien? Ik heb er zo mijn best voor gedaan, maar ik ben niets opgeschoten.”

Zo zag hij het; ik was een andere mening toegeedaan. Ik stond verbaasd van de geestelijke rijpheid en groei die hij in dat ene jaar had bereikt. En hij „wist het niet”, want het was door een geleidelijk proces gekomen en niet plotseling door een opzienbarende geestelijke ervaring.

Waar te beginnen

Het komt nogal eens voor dat een zending zegt: „Hoe kan ik mijn getuigenis geven als ik er nog geen heb? Hoe kan ik getuigen dat God leeft, dat Jezus de Christus is en dat het evangelie waar is? Is dat niet oneerlijk wanneer ik zo'n getuigenis niet heb?”

O, kon ik u maar dit ene beginsel leren: een getuigenis wordt *gevonden* door het te *geven*! Op een bepaald punt in uw zoeken naar geestelijke kennis, is er die „sprong van het geloof”, zoals de filosofen dat noemen. Het is het moment dat u bent aangeland aan de rand van het licht en het duister bent ingestapt om te ontdekken dat de weg net een pas of twee voor u uit is verlicht. Zoals in de Schriften staat, is inderdaad „de geest van de mens . . . een lamp des Heren”. (Spreuken 20:27.)

Het is één ding om een getuigenis te ontvangen tengevolge van hetgeen u gelezen hebt of een ander hebt horen zeggen; en het is zeker een noodzakelijk begin. Maar het is heel iets anders om te ervaren hoe de Geest in uw boezem bevestigt dat hetgeen waarvan u hebt getuigd waar is. Kunt u niet begrijpen dat het u gegeven zal worden naargelang u anderen erin laat delen? Naargelang u geeft wat u hebt, krijgt u er meer voor terug!

De profeet Ether „profeteerde grote en

wonderbare dingen tot de mensen, die zij niet geloofden, omdat zij ze niet zagen.

En nu wilde ik, Moroni, . . . de wereld . . . tonen, dat geloof datgene is, wat men hoopt en niet ziet; betwist het echter niet, omdat gij het niet ziet, want gij verkrijgt geen getuigenis dan na de beproeving van uw geloof”. (Ether 12:5–6.)

Uw getuigenis geven is de beste manier om van uw geloof blijk te geven.

Hij zal u schragen

Wanneer u nederig en met oprechte bedoelingen spreekt, zal de Heer u niet alleen laten staan. Dat wordt ons in de Schriften beloofd. Let eens op deze tekst:

„Daarom, voorwaar zeg Ik u: Verheft uw stem tot dit volk; spreek de gedachten uit, die Ik in uw hart (let op de toekomstige tijd) zal doen opklimmen, en gij zult voor de mensen niet worden beschaamd;

Want het zal (let weer op de toekomstige tijd) u op het juiste uur, ja, op het juiste ogenblik worden ingegeven, wat gij moet zeggen.

Maar Ik geef u een gebod, dat gij alles, wat gij ook in Mijn naam verkondigt, uitsluitend met plechtige gevoelens in uw hart in de geest van deemoed moet verklaren.

En Ik geef u deze belofte, dat voor zoverre gij dit doet, de Heilige Geest zal worden uitgestort om getuigenis te geven van alles, wat gij ook zult zeggen.” (Leer en Verbonden 100:5–8.)

De scepticus zal zeggen dat getuigen wanneer u misschien niet weet of u een getuigenis bezit, een conditioneren van uzelf inhoudt; dat het antwoord ingebeeld is. Wel, één ding staat vast: de scepticus zal er nooit achter komen, daar hij niet bereid is te voldoen aan de voorwaarden van geloof, deemoed en

gehoorzaamheid, waardoor de Geest hem zou kunnen bezoeken.

Ziet u nu dat juist daar het getuigenis verscholen ligt, volmaakt beschermd tegen de onoprechten, de louter intellectuelen, de louter nieuwgierigen, de arrogant, de trouwelozen, de hoogmoedigen? Zij zullen het niet ontvangen.

Getuig van de dingen waarvan u hoopt dat ze waar zijn. Doe dat als een daad van geloof. Het heeft iets weg van een experiment dat lijkt op het experiment dat Alma zijn volgelingen voorstelde. We beginnen met geloof – niet met een volmaakte kennis van zaken. Die leerrede in hoofdstuk 32 van Alma is een van de grootste boodschappen in de Schriften, daar zij is gericht aan de beginneling, de novice, de nederige zoeker. En zij bevat een sleutel tot een getuigenis van de waarheid.

Gewoonlijk zult u de Geest en het getuigenis van Christus pas ontvangen – en zal het alleen bij u blijven – wanneer u anderen erin laat delen. In dat proces ligt de kwintessens van het evangelie.

Is dit geen volmaakte demonstratie van christelijkheid? Zij kan niet gevonden worden, bewaard of vergroot, tenzij u bereid bent haar met anderen te delen. Door haar vrijelijk weg te schenken wordt zij de uwe.

De Geest kan zich terugtrekken

Welnu, wanneer u Hem heeft ontvangen, wees dan gehoorzaam aan de influisteringen die u krijgt. Ik leerde als zendingspresident – en ik was tevens algemene autoriteit – een ontzuenderende les. Ik was er al een paar keer toe aangezet om, ten gunste van het werk, een van mijn raadgevers te ontheffen. Ik had er niet alleen over geboden, ik had ook beredeneerd dat dit de juiste handelwijze was.

Maar ik deed het niet. Ik was bang dat ik daarmee een man zou kwetsen die de kerk lange jaren had gediend.

De Geest trok zich van mij terug. Ik kon geen enkele aanwijzing krijgen over wie er als raadgever geroepen moest worden als ik deze broeder onthief. Dit duurde een aantal weken. Mijn gebeden schenen ingesloten te blijven in de kamer waar ik ze uitsprak; zij stegen niet op naar de hemel. Ik probeerde het werk op een aantal andere manieren in te delen, echter zonder succes. Tenslotte gaf ik gehoor aan de Geest en de gave was onmiddellijk weer bij me! O, wat verrukkelijk om die gave weer te hebben. U weet het, want u bezit haar ook, de gave van de Heilige Geest. En de bewuste broeder was niet gekwetst. Integendeel, hij werd zeer gezegend en onmiddellijk daarna kende het werk grote voorspoed.

Wij kunnen misleid worden

Wees altijd op uw hoede, opdat u niet wordt misleid door inspiratie uit een onwaardige bron. Er kunnen u verkeerde geestelijke boodschappen ingegeven worden. Er bestaan niet alleen valse engelen, maar ook valse geesten. Wees voorzichtig, want de duivel kan vermomd als een engel des lichts tot u komen.

Het geestelijke en het emotionele deel van ons zijn zo nauw met elkaar verbonden, dat het mogelijk is een emotionele opwelling aan te zien voor iets geestelijks. Wij komen weleens mensen tegen die, naar hun mening, geestelijke influisteringen van God ontvangen, terwijl ze voortkomen uit de emoties of van de tegenstander afkomstig zijn.

Zij die beweren door een of andere geweldige geestelijke ervaring bevoegd te zijn om het gevestigde priesterschapsgeslacht in de kerk te bestrijden, moeten als de

pest vermeden worden. Laat u niet van de wijs brengen wanneer u niet iedere insinuatie van een afvallige of iedere tarding van vijanden die de kerk van de Heer aanvallen, kunt wegedeneren. En we hebben tegenwoordig met een vloedgolf daarvan te kampen. Mettertijd zult u

in staat zijn om de goddelozen te beschamen en de oprechten te inspireren.

U kunt het werk des Heren doen

Er is grote kracht in het werk van de Heer, geestelijke kracht. Het gewone lid van de kerk, zoals u, dat bij de bevestiging

Zij duwde de deur open en zei:
„Kom maar binnen, jongen.
Ik wil graag horen wat je te zeggen hebt.”

de gave van de Heilige Geest heeft ontvangen, kan het werk van de Heer doen.

Een vriend van mij, die al jaren geleden heen is gegaan vertelde mij eens de volgende ervaring. Hij was zeventien toen hij samen met zijn collega bij een klein huisje stilstond. Het was zijn eerste dag in het zendingsveld en het was het eerste huis waar hij als zending aanklopte. De grijze vrouw die achter de hor stond die voor de deur was aangebracht, vroeg hun wat er van hun dienst was. Zijn collega gaf hem een por in zijn elleboog. Zenuwachtig en met de mond vol tanden, flapte hij er tenslotte uit: „God was eens zoals de mens nu is, en de mens kan worden zoals God nu is.”

Vreemd genoeg was hiermee haar belangstelling gewekt en vroeg ze waar hij die uitspraak vandaan had. „Het staat in de Bijbel,” was zijn antwoord. Ze ging even weg en kwam terug met een Bijbel in haar hand. Met de opmerking dat zij voorganger was in een gemeente in de buurt, overhandigde ze de Bijbel en zei: „Laat me maar eens zien waar dat staat.”

Hij pakte de Bijbel aan en bladerde zenuwachtig in het boek heen en weer. Tenslotte gaf hij het terug en zei: „Neemt u 'm maar weer terug, mevrouw, ik kan het niet vinden. Ik weet geeneens zeker dat 't erin staat, en al stond het erin, zou ik het nog niet kunnen vinden. Ik ben maar een eenvoudige boerenjongen uit Cache Valley in Utah en veel schoolopleiding heb ik niet gehad. Maar ik kom uit een gezin waar het evangelie van Jezus Christus wordt nageleefd, en het evangelie heeft zulke geweldige dingen voor ons gedaan, dat ik een oproep heb aanvaard, om twee jaar lang, op eigen kosten, op zending te gaan om anderen te vertellen hoe ik erover denk.”

Vijftig jaar later vloeiden zijn tranen weer toen hij me beschreef hoe zij de deur openduwde en zei: „Kom maar binnen, jongen. Ik wil graag horen wat je te zeggen hebt.”

Er is grote kracht in dit werk en het gewone lid van de kerk, gesteund door de Geest, is in staat het werk van de Heer te doen.

Er is nog zoveel te zeggen. Ik zou het kunnen hebben over gebed, over vasten, over het priesterschap en over gezag, over waardigheid – die alle onontbeerlijk zijn voor openbaring. Wanneer deze zaken begrepen worden, grijpen ze allemaal op volmaakte wijze in elkaar. Maar er zijn dingen die een mens helemaal alleen door de Geest onderwezen moeten worden.

Nephi onderbrak zijn geweldige toespraak over de Heilige Geest en over engelen met de woorden: „Nu kan ik, Nephi, niets meer zeggen; want de Geest belet mij verder te spreken.” (2 Nephi 32:7.) Ik heb mijn uiterste best gedaan met de woorden waarover ik beschik. Misschien heeft de Geest de sluier enigszins weggetrokken of heeft Hij een goddelijk beginsel van openbaring, van geestelijke communicatie, aan u bevestigd.

Ik weet door ervaringen die te heilig zijn om over te spreken, dat God leeft, dat Jezus de Christus is, dat de gave van de Heilige Geest die ons verleend is bij onze bevestiging een hemelse gave is.

Het Boek van Mormon is waar!

Dit is de kerk van de Heer! Jezus is de Christus! Wij worden gepresideert door een profeet van God! De tijd van wonderen is niet voorbij, noch zijn engelen opgehouden aan de mens te verschijnen en hem te dienen! De kerk beschikt over de geestelijke gaven. Een van de uitgelezen gaven is de gave van de Heilige Geest!

HET BEGON IN „LE FAR WEST”

Philippe Benarous

Ik herinner me nog hoe ik als opgroeiend kind in een kleine vissershaven in Normandië, een boek las over „Le Far West” waarin verteld werd over de kolonisering van Amerika. Het beschreef het grote vertrouwen en de moed van de mormoonse pioniers, die al hun bezittingen in handkarren over de vlakten hadden gebracht. Ik had gezien hoe mannen op de kade handkarren vis trokken en hoe er weleens vier of vijf mannen voor nodig waren om een kar in beweging te krijgen. Vanaf dat moment bewonderde ik de mormoonse kolonisten.

Ik kon toen niet vermoeden dat op zekere dag twee jonge mormonen notabene bij ons op de stoep zouden staan. Het gebeurde na onze verhuizing naar het zuiden van Frankrijk, toen ik het voortgezet onderwijs volgde. Deze mormonen leken helemaal niet op de pioniers. Zij droegen hun haar kort. Ze waren gladgeschoren. Ze droegen zelfs een kostuum en een stropdas! Zij nodigden mij uit voor de cursus Engels die in hun kerkgebouw werd gegeven. Mijn ouders vonden het goed.

Ik merkte alras dat ook dit bewonderenswaardige mannen waren, niet direct voor hun fysieke uithoudingsvermogen, maar voor hun geestelijke kracht. Zo nu en dan kwamen ze bij ons op bezoek, maar ondanks het feit dat mijn ouders er van meet af aan geen twijfel over lieten

bestaan dat zij geen belang stelden in gesprekken over godsdienst, ging ik de zendingen steeds meer uitragen over hun kerk en luisterde ik gretig naar hun antwoorden.

Mijn moeder was katholiek en mijn vader joods. Zij hadden mij altijd aangemoedigd om goed te leven, om tot God te bidden en in Hem te geloven. Maar deze jongemannen schenen Hem te kennen. Al luisterend naar hun gesprekken met mijn ouders, deed ik vele ideeën op en begon ik steeds meer te begrijpen. Als mijn vrienden de zendingen uitlachten of kritiek hadden op de kerk, stond ik gelijk klaar om de verdediging waar te nemen. Ik geloof niet dat ik het in die tijd echt in de gaten had, maar in mijn hart wist ik dat de zendingen de waarheid vertelden.

In de jaren dat ik nog op school zat kwamen er vele zendingen bij ons over de vloer, maar mijn ouders, hoewel zij hen altijd beleefd ontvingen, waren niet geïnteresseerd in de kerk. En ik voelde mij nog te jong om los van mijn ouders door de zendingen te worden onderwezen. Ik maakte perioden mee waarin mijn geloof dan eens zwak en dan weer sterk was. Op een zeker moment, echter, verhuisden we van Nice naar Cannes en uiteindelijk raakte ik het contact met de zendingen kwijt.

Enige tijd later, toen ik in een periode

Geïllustreerd door Butch Krieger

van grote persoonlijke strijd was beland, merkte ik dat ik weer begonnen was de Heer aan te roepen. Deze keer begreep ik dat ik mij volledig op Hem moest verlaten. Ik kreeg een warm gevoel van binnen, een werkelijke bevestiging dat er een Eeuwige Vader was die over mij waakte, die mij persoonlijk kende en die van mij hield. Korte tijd daarna was ik eens op weg naar het postkantoor met een brief, toen ik twee zendelingen zag lopen. Ik stevende gelijk op hen af en klampte hen als volgt aan: „U bent toch zendelingen, hè?” vervolgens vertelde ik hun over het heerlijke gevoel dat ik had over mijn Vader in de hemel. Zij begrepen het helemaal. „Het is de Heilige Geest die tot je getuigt van de waarheid,” zei een van hen.

Plotseling werd ik getroffen door het feit dat ik met anderen wel kon praten over wat er was gebeurd en dat ik hun kon vertellen over mijn gedachten en getuigenis, maar dat zij mij niet zouden begrijpen. De zendelingen, echter, wisten steeds precies waar ik 't over had. We stonden een hele poos met elkaar te praten.

Ik zou binnenkort in dienst gaan, maar toch kreeg ik een steeds groter verlangen om veel om te gaan met de zendelingen en de leden van de kerk. Zodra ik een nieuw beginsel van het evangelie leerde, bracht ik het in de praktijk. Net voordat ik vertrok zei een van de zendelingen: „Weet je, je leeft al helemaal als een mormoon, maar je wilt kennelijk volmaakt worden voordat je lid van de kerk wordt. Dat is niet de goede manier. Het is juist de kerk die je zal helpen volmaking te bereiken.” Zij vertelden me dat ik een getuigenis had, maar ik was daar nog steeds niet zeker van.

Terwijl ik in het leger zat had ik tijd om mijn gevoelens te laten groeien en ont-

wikkelen. Er was veel tijd om na te denken en ik dacht dan ook diep na over mijn indrukken van de kerk. Ik was ingedeeld bij de bergtroepen in Briançon en er was geen gemeente van de kerk in de buurt. Maar ik behaarde alles wat ik had geleerd in mijn hart en liet het zaadje van het geloof groeien.

Toen ik uit dienst kwam stond ik voor een moeilijke beslissing. Samen met mijn beste vriend uit Normandië had ik destijds het plan opgevat om een bezoek aan de Verenigde Staten te brengen en ik had er ook al die tijd voor gespaard. Nu kreeg ik te horen dat hij van het plan af moest zien. Ik moest beslissen of ik alleen zou gaan of helemaal niet. Ik ging terug naar Normandië om tijdens lange strandwandelingen na te denken.

Iemand die de gesprekken had kunnen afluisteren die ik in die periode met mezelf voerde, zou geweten hebben dat ik toen al een getuigenis bezat. „Ik hebt 't hier prima – ik heb m'n familie en m'n vrienden, ik ben zeker van mezelf en dit is wel het mooiste plekje op aarde,” zei ik tegen mezelf. „Maar, stel dat ik niet ga. Dan zou ik een gelegenheid voorbij laten gaan om nog meer over het evangelie te weten te komen, om er werkelijk een getuigenis van te krijgen. Ik zou de reis, de droom van mijn jonge jaren, wel kunnen laten varen. Maar de kans voorbij laten gaan om meer te leren over de kerk van de Heer?”

Terwijl ik in de Verenigde Staten was, was ik in de gelegenheid om nauwe banden te ontwikkelen met een groot aantal leden van de kerk. Eindelijk begon ik toch te geloven dat ik echt een getuigenis had. Ik zal ook nooit het heerlijke gevoel vergeten iedere keer dat de Heilige Geest, zodra ik een vraag had, mijn ziel verlichtte en alle twijfel van mij

wegnam. Ik had er moeite mee gehad om te begrijpen waarom het meervoudig huwelijk was ingesteld. Terwijl ik ergens tussen Colorado en Utah in een bus zat, kreeg ik even te zien – niet letterlijk, maar een geestelijk inzicht – hoe de mannen die deze wet nageleefd hebben geweest moeten zijn. En plotseling begreep ik hoe zoiets toch rein kon zijn en dat het van God afkomstig was. Een dergelijke verlichting van mijn geest vond op mijn reis door Amerika meerdere malen plaats.

Toen ik op weg naar de zendingen de laatste hoek omsloeg, voelde ik hoe een sterke macht mij het verdergaan wilde beletten.

Tenslotte bezocht ik een eilandengroep bij Seattle in de staat Washington. Daar, in een klein flatje, bestudeerde ik tien dagen lang het Boek van Mormon. Mijn getuigenis bleef alsmaar groeien. Onderdehand was de tijd gekomen om naar Frankrijk terug te keren en in mijn hart wist ik dat ik zou worden gedoopt.

Enkele dagen na mijn thuiskomst vroegen de zendingen of ik hen wilde helpen iemand te onderwijzen. Het betrof een student in de natuurwetenschappen die worstelde met een aantal vragen waar ik het destijds ook moeilijk mee had gehad. Ik legde hem uit hoe ik de antwoorden op die vragen had gevonden, en toen wij vertrokken maakte hij een tevreden en gelukkige indruk.

Een paar dagen later belden de zendingen om te zeggen dat hij besloten had lid van de kerk te worden. „Dat is ook wat,” zei ik tegen mezelf, „ik kan een ander helpen om de doop te aanvaarden, maar mezelf niet. Dit heeft lang genoeg geduurd.” Ik voelde dat ik een getuigenis had, maar toch vastte en bad ik. Die hele nacht smeekte ik de Heer dit getuigenis in mij te verzegelen. Eindelijk, zo tegen zonsopgang, werd mijn ziel vervuld van zoete vrede en rust. Ik wist dat ik de zendingen moest vertellen dat ik klaar was voor de doop.

Toen ik op weg naar de zendingen de laatste hoek omsloeg, voelde ik hoe een sterke macht mij het verdergaan wilde beletten. Het was alsof ik tegen een harde stormwind op moest tornen, wat ik wel meer had gedaan in het verleden, maar dit was moeilijker, want dit was geen fysieke maar een geestelijke storm. Ik stond op het punt om het maar op te geven, en weer terug te gaan. Ik wist dat deze macht wilde dat ik aan alles zou twifelen, maar tenslotte zei ik: „Nee, nee. Ik wéét dat er een God is.” Ik voelde die waarheid diep in de wortels van mijn ziel en ik wist dat Hij voor mij zou strijden tegen deze macht.

Ik kwam aan bij de deur van de kerk, een hele gewone kerkdeur, maar ik moest uit volle kracht trekken om haar open te krijgen. Bij mijn binnenkomst zag ik een aantal van de leden, voelde hun geest en gelijk was de weerhoudende macht overwonnen en verdwenen. Ik was mij weer bewust van de zoete vrede in mijn hart en ik voelde hem nog duidelijker tijdens mijn doop en bevestiging een paar dagen later. En vandaag voel ik hem nog steeds. □

BERESPOREN

Ouderling Dean L. Larsen

van het Presidium van het Eerste Quorum der Zeventig

Ik ben opgegroeid in een klein plaatsje in het noorden van Utah, Hyrum, dat genoemd is naar Hyrum Smith, de broer van de profeet Joseph Smith. In die tijd had Hyrum een bevolking van 1500 zielen. De landelijke omgeving verschafte ons een stal met paarden en koeien, een wei voor de dieren, een grote tuin, en nog wat andere noodzakelijkheden die samen gaan met het wonen op het platteland. Wij waren zo goed als zelfvoorzienend op het punt van eten produceren voor het gezin, wat een groot voordeel was voor een familie met zeven kinderen, dat het probeerde te redden met het kleine

salaris dat mijn vader als schoolmeester verdiende. Door de nodige vindingrijkheid slaagden wij er op de een of andere manier in om de eindjes aan elkaar te knopen.

Onze voedselvoorraad bestond gewoonlijk voor een deel uit hertevlees van het wild dat mijn vader en oudere broers tijdens het jachtseizoen in de herfst – gewoonlijk in de maand oktober – hadden afgeschoten. De hertejacht was een belangrijke gebeurtenis voor onze familie, niet alleen vanwege het vlees, dat in onze voorraad terecht zou komen, maar ook omdat het zo'n spannend avontuur was.

Geïllustreerd door Paul Mann

De jongens en mannen in de familie, en soms ook wel de meisjes, gingen dan altijd een paar dagen kamperen in de bergen. Naast de jacht maakte het uitstapje op zich er ieder jaar weer een plezierige gebeurtenis van. Zelfs nu ik niet meer zo jong ben en mijn enthousiasme voor het jagen is getaand, koester ik heerlijke herinneringen aan die opwindende dagen in de bergen met familie en vrienden, en aan de opwekkende lucht met de geur van pasgevallen bladeren. Het hele gebeuren was een essentieel onderdeel van ons leven.

Na mijn trouwen, toen ik begonnen was aan een loopbaan in het onderwijs in de Big Horn Basin van de staat Wyoming, zetten wij de gewoonte om iedere herfst tijdens het jachtseizoen de bergen in te gaan voort. Met een jong gezin om voor te zorgen was de toevoeging van herte- en elandvlees aan onze wintervoorraad zeer welkom. Het berggebied van Wyoming was nog ruiger en groter dan het gebied in Utah, waar ik als jongeman zoveel tijd had doorgebracht. Het was een heerlijke plek voor iemand die zoveel van het buitenleven hield als ik.

Tijdens een van die jachtseizoenen in Wyoming maakte ik iets mee wat mij een belangrijke les leerde – een les die mij altijd is bijgebleven. Het voorval vond plaats in een jaar dat het weer tamelijk ongewoon was geweest. De eerste sneeuw, die hoog in de bergen doorgaans tegen eind september valt, was niet gekomen. De dagen bleven alsmaar zonnig en warm tot midden oktober, toen het jachtseizoen begon. De herten en elanden bleven in de meer afgelegen gebieden, hoog in de bergen, waardoor ze moeilijk te bereiken waren voor de jagers.

Heel laat in het seizoen begon het dan toch eindelijk te sneeuwen en maakte ik

samen met een vriend plannen om het Big-Horngebergte – dicht bij de grens tussen Montana en Wyoming – in te trekken voor een laatste poging om elanden te vinden. Wij reden met zijn wagen, die voor- én achteraandrijving had, naar een plek op ongeveer 2800 meter, waar de rivier de Little Big Horn ontspringt. De bodem was bedekt met haast een halve meter verse sneeuw en we gingen op pad toen het net begon te gloren achter de bergkammen in het oosten. Mijn vriend en ik besloten ieder een andere route te volgen en spraken een punt op de berg af waar we elkaar later op de dag zouden ontmoeten.

Net toen ik een kleine beek overstak in de buurt van waar we de auto hadden laten staan en mij een weg begon te banen naar de beboste helling aan de overkant, kwam ik een aantal verse sporen tegen in de nieuwe sneeuw. Het waren beresporen – grote! Ik was enigszins verbaasd. Er komen nogal wat beren voor in de bergen van Wyoming, en ze zijn talrijk genoeg om ze te mogen schieten, maar in het Big Horngebergte waren ze een zeldzaamheid. Doordat ik zo plotse-ling tegenover verse sporen stond, kwamen er een aantal interessante mogelijkheden bij me op. Ik had nog nooit op een beer gejaagd; ik had er ook nooit naar getaald. Het leverde geen eetbaar vlees op.

Deze beer vormde geen onmiddellijke bedreiging voor een van ons beiden. Als hij nog in de buurt was en onze aanwezigheid had opgemerkt, was hij waarschijnlijk bezig ervoor te zorgen dat we hem niet te zien kregen. Maar terwijl ik de sporen bestudeerde en merkte hoe vers ze wel waren, raakte ik toch wat opgewonden. Ik moet bekennen dat ik in gedachten al een prachtige berehuid bij ons thuis zag

liggen. Aangezien de sporen in ongeveer dezelfde richting voerden als ik toch van plan was geweest te gaan, besloot ik ze te volgen.

Een honderdtal meter verder kwam ik bij een plek waar de sneeuw was omgewoeld en vermengd met bloed en plukken hertevacht, waaruit bleek dat de beer die ochtend daar een hert te grazen had genomen. Het spoor was nu helemaal makkelijk te volgen, daar de beer het karkas gedeeltelijk gedragen en gedeeltelijk gesleept had, eerst door het kreupelhout en vervolgens een bosje in van

Mijn huid begon te prikken en de haartjes in mijn nek gingen recht overeind staan. Ik kreeg de sterke indruk dat ik in groot gevaar verkeerde.

naaldbomen. Daar vond ik het hert. Zijn hoofd en het gewei waren vast komen te zitten tussen de takken van een omgevalen boom en de beer was niet gebleven om het probleem op te lossen. Misschien had die beslissing wel te maken met het feit dat ik was op komen dagen.

Ik bleef het spoor van de beer volgen en moest een steile helling beklimmen, waar mijn vorderingen werden bemoeilijkt voor het zeer dichte kreupelhout. Ik legde mijn geweer met zijn lederen draagband over mijn schouder, zodat ik ook mijn handen vrijhad om mij een weg omhoog te banen. Om de paar meter bleef ik even staan om op adem te komen.

Tijdens een van deze pauzes keek ik eens om mij heen om mijn positie te beoordelen. Ik was mij ervan bewust dat ik onmogelijk op iets zou kunnen schieten dat meer dan een meter of acht, of hooguit tien, van mij vandaan was. Ik begon mij af te vragen wie van ons er het beste voor zou staan als ik op de beer zou stoten.

Terwijl ik deze dingen overdacht, kreeg ik een hoogst interessant gevoel: mijn huid begon te prikken en de haartjes in mijn nek gingen recht overeind staan. Ik kreeg de zeer sterke indruk dat ik in groot gevaar verkeerde en mij onmiddellijk moest verwijderen. Deze indruk was zo krachtig, dat ik gelijk rechtsomkeert maakte en mij naar het lagergelegen gebied begaf, waar het terrein meer open was en ik het idee had de zaken beter onder controle te hebben. Ieder verlangen om de beer te volgen verdween en ik concentreerde me verder op het doel waarvoor mijn vriend en ik die dag de bergen ingetrokken waren, de hertejacht.

In de tussenliggende jaren heb ik van tijd tot tijd over die ervaring nagedacht. Zo nu en dan ben ik geconfronteerd geweest met de kans om mij aan een of andere onderneming of activiteit te wagen die mij de mogelijkheid van spanning en avontuur scheen te bieden. En steeds wanneer deze mogelijkheden vergezeld gingen van mogelijk gevaar voor mijn lichamelijk of geestelijk welzijn, heb ik min of meer dezelfde waarschuwingssignalen gevoeld als op die dag in de bergen van Wyoming. Ze zijn niet altijd even sterk geweest als op de hellingen van de Little Big Horn, maar toch altijd zo duidelijk dat ze niet gemakkelijk te negeren waren. Ik heb geleerd, dat wanneer ik, figuurlijk gesproken, „beresporen” zie, het verstan-

dig is te letten op de waarschuwingssignalen die het geweten binnendringen. Deze signalen kunnen ons voor veel verdriet en moeilijkheden bewaren.

Jonge mensen, die voor de opgave staan om volwassen te worden en zich staande te houden in de huidige wereld, zullen waarschijnlijk veel „beresporen” tegenkomen, die hen in het kreupelhout van wereldse spanning en vermaak willen lokken. Deze verlokkingen kunnen vele vormen aannemen. Sommige daarvan kunnen op het eerste gezicht tamelijk onschuldig lijken. Ze kunnen ook opdruken in zo goed als iedere omgeving – ja, zelfs in het heiligdom van ons eigen huis. Ze kunnen verschijnen in het gedrukte woord, in kranten, tijdschriften en boeken. Sommige verschijnen in beeldvorm door middel van illustraties of foto's. Sommige dringen door tot onze gedachten door middel van muziek, terwijl andere alle verfijndheden benutten van de moderne elektronische audiovisuele technologie, met inbegrip van televisie en film. Soms volgen we „beresporen” in de onbezonnenheden die wij ten toon spreiden bij onze onderlinge betrekkingen en die voeren tot zedelijke overtredingen. Velen hebben „beresporen” gevolgd die voerden tot de nachtmerrie van drugsverslaving.

Ik herinner me enkele jaren geleden gelezen te hebben over iemand die samen met een vriend in het nauwelijks ontgonnen gebied van de staat Montana op groot wild was gaan jagen. De jagers stooten plotseling op een grijze beer, schoten erop en verwonden hem. In razernij stormde het reusachtige dier op hen af. Een van de jagers, volkomen in paniek en in een wanhopige poging zichzelf te redden, schoot een boomje in, dat echter te klein was om het gewicht van

de man te dragen en hem buiten het bereik van de machtige klauwen en kaken van de beer te houden. Voordat zijn metgezel het dier af kon maken, had het zulke verschrikkelijke verwondingen toegebracht, dat allebei de benen van de jager geamputeerd moesten worden om zijn leven te redden.

Zij die figuurlijke „beresporen” volgen waar ik zojuist over sprak, moeten zich realiseren dat ze onvermijdelijk tot gevaar voeren. Sommige van deze gevaren kunnen fataal zijn voor spiritualiteit en geloof; andere kunnen zo'n ernstig letsel toebrengen aan waar geluk en zelfrespect, dat het moeilijk is daarvan te herstellen. Willens en wetens „beresporen” volgen kan tragische gevolgen hebben.

Mijn ervaring heeft mij geleerd dat de beste manier ter vermindering van de gevaren waartoe „beresporen” ons kunnen voeren, is om het volgen ervan te vermijden. Geef gehoor aan de waarschuwingssignalen die ons bereiken door middel van de influisteringen van de Heilige Geest. Vlucht naar veilige grond waar we de situatie beheersen en recht hebben op de beschermende machten die onze Hemelse Vader heeft beloofd aan hen die bereid zijn Hem te gehoorzamen.

Naarmate wij dit doen, zullen wij een geborgenheid en een vrede des harten vinden die veel waardevoller zijn dan alle spanning en opwinding die het volgen van „beresporen” ons ooit kunnen bezorgen. Bovendien zullen wij in staat zijn onze weg voort te zetten op het pad dat tot eeuwig geluk voert, en wel met het vertrouwen dat wij in aanmerking komen voor iedere zegen die nodig kan zijn om ons veilig te houden en te bewaren voor de machten die erop uit zijn om ons kwaad te doen en de weg te versperren.

□

ENIGE LEZINGEN OVER DE ZONDVLOED VAN INDIANEN UIT HET ANDESBERGTE

Kirk Magleby

De meeste volkeren van deze aarde hebben het verhaal verteld van de zondvloed die de gehele aarde bedekte. Het Babylonische epos van Gilgamesj en de Griekse mythe van Deukalion en Pyrrha zijn twee voorbeelden daarvan. Culturen die zo uiteenlopend zijn als die van Wales en India, hebben verhalen voortgebracht die wonderlijk veel lijken op het bijbelverhaal van Noach (zie Genesis 6-8; Mozes 7:38-45; Ether 13:2; Alma 10:22). Deze verhalen verschillen heel veel qua bijzonderheden en vertonen veel plaatselijke variaties, maar de meeste bevatten een paar fundamentele elementen: (1) het mensdom wordt goddeloos en krenkt de goden; (2) een zondvloed bedekt de gehele wereld, vernietigt de zondaars en reinigt de aarde; en (3) één rechtvaardig gezin of gezelschap wordt gespaard om de wereld te bevolken met een nieuw, verbeterd mensenras.

Het hoeft ons dus niet te verbazen dat de Indianen onder hun heilige vertellingen, die alleen mondeling worden doorgegeven, het verhaal van de zondvloed hebben bewaard. Vanaf het Huronmeer tot Brits Columbia in het noorden, tot aan het Titicacameer en Patagonië in het zuiden, hebben de Indianen de herinnering aan de zondvloed vanouds bewaard

en hun eigen kleurrijke lezingen ervan doorgegeven. De verhalen die het meeste gemeen schijnen te hebben met het verhaal uit Genesis, komen uit Mexico en Midden-Amerika, terwijl een aantal van de interessantste en aardigste versies afkomstig zijn uit de Zuid Amerikaanse landen van het Andesgebergte.

Onze bronnen voor deze oude Indiaanse zondvloedverhalen zijn meestal de geschriften van katholieke priesters en van ontdekkingsreizigers, die als eersten dat gebied bezochten en een aantal van de inheemse legenden optekenden. Deze mannen waren vlug om te wijzen op hetgeen zij beschouwden als fouten en door de duivel geïnspireerde onjuistheden in de Indiaanse verhalen, maar voor het overgrote deel zouden zij het eens zijn geweest met Antonio de la Calancha over de Inca's en anderen:

„Door hun quipo's, hetgeen hun methode was voor het bijhouden van verslagen, en door hun liederen en de gebeurtenissen die zij in hun tradities bewaren, kenden zij het verhaal van de ark en zondvloed en spraken zij erover.”

Een schrijver bij de naam van Fernando de Montesinos, die vijftien jaar lang in Peru woonde en, volgens zijn telling, niet minder dan 60 keer over het Andesgebergte was getrokken, zette zich er zelfs

toe het jaartal te berekenen van de vloed waarover de Inca's spraken. Volgens hem beweerden zij dat de vloed plaats had gevonden 340 jaar voor het einde van de tweede zon, ofwel tweede duizend jaar na de schepping. Dit zou dus 1660 jaar na de schepping zijn geweest, ofwel, eveneens volgens de tijdrekening van de Inca's, 2340 voor Christus.

De Indianen uit het Andesgebergte hadden ook bijzondere namen voor de zondvloed. Een van de eerste autoriteiten op het gebied van de Quecha taal schreef in 1608, dat zij hem „Lloclay Pachacuti” noemden, hetgeen „algemene vloed” betekent. Een andere schrijver, die zelf Indiaans bloed had, schreef tegen het eind van de zestiende eeuw:

„Zij weten niet meer dat zij afstammen van de nakomelingen van Noach na de zondvloed, ook al bewaren zij wel een herinnering aan die gebeurtenis, hetgeen blijkt uit het feit dat zij het Yaco Pachacuti noemen en zeggen dat het een straf van God was.”

Pedro Sarmiento de Gamboa, de soldaat die tevens geschiedschrijver was, tekende nog een andere versie van de naam op toen hij in 1572 schreef:

„En bovendien stuurde hun God hun een algemene zondvloed die zij de naam geven Uno Pachacuti, hetgeen betekent „water dat de aarde veranderde”. Zij zeggen ook dat het zestig dagen en zestig nachten regende en dat alles wat leefde verdronk.”

Eén lezing van de zondvloed is tot ons gekomen van de zeer gerespecteerde kroniekschrijver, Pedro de Cieza Leon, een man die jarenlang door het gebied van het Andesgebergte reisde om zich op de hoogte te stellen van de inheemse talen en gewoonten. Zijn boeken kunnen gerangschikt worden onder het beste wat

wij in dit genre bezitten en geven een ooggetuigenverslag van het Incarijk. Met de samenvatting van het wijdverbreide geloof in een zondvloed, die heel lang geleden had plaatsgevonden, een geloof dat hij bij de meeste Indiaanse volkeren die hij had bezocht was tegengekomen, liet Cieza ons in 1550 het volgende verslag van hun verhaal na:

„Deze volkeren beweren dat er heel vroeger, vele jaren voordat de Inca's bestonden, toen de aarde dichtbevolkt was, zulk een verschrikkelijke storm en overstroming kwam, dat de zee haar grenzen en natuurlijke bedding overschreed, en dat het water de aarde volledig bedekte, zodat alle mensen stierven, want het water rees zo hoog, dat zelfs de hoogste toppen van de bergen bedekt waren. . . Anderen uit de bergen, en zelfs de mensen uit de lage landen, zeggen dat niemand aan de verdrinkingsdood ontkwam, behalve zes mensen die ontsnapten in een kleine boot of bark, en die het leven schonken aan alle mensen die sinds die tijd geleefd hebben en nog leven. . . Twijfel hier niet aan, lezer, want over 't algemeen wordt dit door alle mensen bevestigd en vertellen zij het verhaal zoals ik het heb opgetekend.”

Een dergelijk verhaal is ook door Cristobal de Molina, uit Cuzco, in 1572 opgetekend. Hij zegt dat de Inca's

„Grote kennis hadden van de zondvloed en vertellen dat alle mensen en alle schepselen erin omkwamen, daar het water hoger rees dan de hoogste bergen die er in de wereld waren, en dat niets in leven bleef, behalve één man en één vrouw, die gered werden binnenin een trommel.”

De zondvloed wordt ook genoemd door een katholieke priester, Avendano geheten. Bij zijn pogingen om de Indianen het christelijke geloof bij te brengen, moest hij melding maken van hun vroegere overtuigingen en praktijken. In een

van zijn toespraken vertelde hij het volgende:

„Daar de Inca's geen boeken hadden, konden zij deze dingen niet weten, en hun geschiedschrijvers zeggen dat zij, aangaande de oude tradities in hun quipo's, slechts vier- à vijfhonderd jaar terug kunnen herinneren. Voor die tijd, zeggen zij, was de Purunpacha, hetgeen betekent de tijd waarvan er geen herinnering is. Zij herinneren zich alleen de zondvloed toen God de wereld met water verdrong, en allen beweren dat dit geschiedde wegens de zonden van het mensdom. . . De Inca's geven toe dat er een zondvloed is geweest, die zij Llocclai pachacuti noemen.”

Twee bijzonderheden worden weleens besproken, die kenmerkend schijnen te zijn voor de zondvloedlegenden uit het Andesgebied. Zij verschijnen in de verhalen uit deze streek en slechts een enkele keer in andere verhalen. Het betreft de elementen van drijvende bergtoppen en van dieren die hun meesters waarschuwen voor de op handen zijnde ramp. Deze beide elementen komen naar voren in een passage uit de geschriften van BarnabRe 'Cobo:

„De Indianen uit de provincie Ancasmarca, in het district Cuzco, vertelden de volgende legende: Zij zeggen dat vlak voor de zondvloed de llama's, die in dit land als schapen zijn, een maand lang blijken gaven van een zo groot verdriet, dat zij niet aten en 's nachts alleen maar opblikten naar de sterren, totdat uiteindelijk een van de herders over dit verschijnsel na ging denken en hen vroeg naar de oorzaak van hun smart. Zij antwoordden dat hij moest kijken naar een zekere sterrengroep, die bezig was met plannen en beraadslagingen voor de vernietiging van de wereld door een zondvloed. Nadat hij dit had gehoord, vertelde de herder dit aan zijn zes zoons en dochters en zij besloten zoveel mogelijk eten en vee te verzamelen. Toen zij hun voorraad bij elkaar hadden, beklommen zij een hoge heuvel die

Ancasmarca werd genoemd. Zij zeggen, dat met het stijgen van het water dat de aarde overstroomde, de heuvel ging drijven, zodat hij nooit met water werd overdekt, en nadat het water was gezakt en zich weer verzameld had, liet de heuvel zich zakken totdat hij precies op zijn vroegere plaats terug was, en uit deze herderskinderen, die de zondvloed overleefden, werd hun provincie opnieuw bevolkt.”

Het tweede element wordt verder geïllustreerd in dit vermakelijke stukje uit 1598 van de kroniekschrijver Francisco Davila:

„Zij zeggen dat heel lang geleden de wereld moest worden vernietigd en dat het als volgt gebeurde: Toen een Indiaan zijn llama vastbond in een goede wei . . . sprak de llama tegen hem en zei: „Loco, wat weet je, of wat denk je? Begrijp dat ik me zorgen maak, en terecht. Je moet weten dat over nog geen vijf dagen de zee gaat opzwellen en openbarsten, totdat alleen zij de gehele aarde bedekt . . . je moet vluchten naar de top van de berg Vilcacoto. Toen de Indiaan met zijn bezittingen op zijn rug en zijn llama aan een lijn, aankwam op de top van de genoemde berg, vond hij daar vele soorten dieren en vogels bijelkaar. . . Het water steeg totdat alleen de top van de Vilcacoto niet bedekt was. . . Tenslotte steeg het water zo hoog, dat een aantal van de angstige dieren er haast in waren. De vos, bij voorbeeld, was dicht bij het water en zwaaide met zijn staart in de golven, waardoor de staartpunt van de vos zwart is. En na vijf dagen begon het water te zakken en keerde de zee terug naar haar vroegere plaats, en zelfs lager dan zij tevoren geweest was, en aldus werd de aarde gezuiverd van mensen, op de genoemde Indiaan na.”

Er komen in de oude zondvloedlegenden uit dit deel van de wereld ook meldingen voor van de regenboog, als het symbool tussen God en de mens dat de aarde nooit meer geheel overstromd zal worden. In de Spaanse geschriften kunnen minstens twee vermeldingen van

deze traditie gevonden worden. Het volgende van Cabello Balbao, geschreven in 1586, beschrijft hoe de gebroeders Ayar uittrokken om de stad Cuzco te stichten:

„Zij kwamen bij een heuvel, die tegenwoordig Guanacauria heet, en op een dag, bij zonsopgang, zagen zij de boog, of regenboog des hemels, die tot aan de voet van diezelfde heuvel reikte, en Mango Capaca vertelde de anderen dat het een goed teken was dat de wereld niet meer door water zou worden vernietigd, en dat zij hem moesten volgen en de heuvel beklimmen, en vanaf die plek zouden zij de plaats zien waar zij zich moesten vestigen.”

Minstens één Spaanse schrijver geeft aan dat de Inca's begrepen hoe er in de toekomst een vernietiging gelijk aan die van de zondvloed zou komen. Het volgende werd geschreven in 1653:

„De overige fabels die zij hierover vertellen beginnen met de oorsprong van de mensen met de zondvloed, waarvan al deze Indianen grote kennis hadden, hoewel zij niet méér wisten dan dat deze de wil van Viracocha was, en zij ervan overtuigd waren dat, net zoals de wereld die keer verloren was gegaan door de zondvloed, zij opnieuw zou worden vernietigd door hongersnood, epidemieën of vuur.”

Het is interessant om te merken wat de Indianen uit het Andesgebergte inderdaad wisten van de zondvloed. Hoewel de informatie gebrekkig is en de Spaanse schrijvers die de legenden hebben opgetekend over verschillende stammen spreken, lijdt het geen twijfel dat de tradities, wanneer ze worden gegroepeerd, een tamelijk indrukwekkend beeld geven van hetgeen de Indianen weten over de zondvloed. De Inca's, en anderen in die streken, geloofden dat de zondvloed heel lang geleden plaats had gevonden, voordat de huidige volkeren zelfs maar be-

stonden, en dat deze door de hemel was verordend tengevolge van de goddeloosheid van het mensdom. Zij wisten dat slechts één man, of één familie, het overleefd hadden, en zij brachten ook veel dieren in verband met het gebeuren. De reddingsmethode die zij zich herinnerden was soms een vaartuig en soms de hoge top van een berg, waarvan vaak werd gezegd dat hij kon drijven. Zij hadden ook vaag het idee dat de zondvloed een zeer oud zinnebeeld of symbool was voor een andere verwoesting, die nog in de toekomst lag, door middel van vuur of ziekte. Tenslotte brachten zij de regenboog in verband met de belofte dat de zondvloed nooit meer zou komen om de aarde te vernietigen. Wij moeten bedenken dat de Indianen uit dit gebied in hun cultuur over 't algemeen geen geschreven geschiedenis kenden, met het gevolg dat hun tradities grotendeels mondeling, van vader op zoon, zijn doorgegeven, en derhalve door de tijd misvormd zijn geworden. Desalniettemin meen ik gerechtigd te zijn te besluiten zoals Vasquez de Espinosa, die in 1630 de volgende opmerking maakte:

„Aldus, daar het een zeer korte tijd na de zondvloed was geweest dat de Indianen naar deze gebieden kwamen, herinnerden zij zich die gebeurtenis zo goed, dat zij het verhaal bewaarden in de vorm van een mondelinge traditie die van de een op de ander werd doorgegeven tot op de huidige tijd toe, daar de Indianen er een herinnering en kennis van hadden door overlevering van hun voorouders, ook al hadden zij, wegens 't voorbijgaan van de tijd en een gebrek aan kennis van het schrijven, de waarheid met wat leugens en bijgeloof gemengd, hetgeen het licht van de waarheid had verflauwd, hoewel zij er wat vonken en aanwijzingen van bezaten.” □

Op de omslag (voor): De honderd jaar oude Assembly Hall op Temple Square in Salt Lake City, heeft een totale renovatie ondergaan, waarbij vakmanschap uit verleden en heden feilloos in elkaar overgaan, wat niet alleen een mooi, maar ook zeer bruikbaar gebouw heeft opgeleverd. Het gebouw werd tijdens de algemene conferentie in april opnieuw ingewijd en in gebruik genomen. **(Achter):** Het nieuwe orgel in de Assembly Hall heeft meer dan 3.500 pijpen. Foto's van Eldon K. Linschoten

L.D.S. CHURCH
TRANSLATION DIVISION
LIBRARY

JUL 08 1983